ССР Давлат китоб палатаси
Инв.
...китоб палатаси УзССР

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 58 (8. 256) ◆ 1993 йил 1 апрель, пайшанба ◆ Нархи 5 сўм

БОШ ВАЗИР ТАШРИФИ БОШЛАНДИ

31 март куни Малайзия Бош вазири Маҳатхир бин Муҳаммад бошлиқ расмий ҳукумат делегациясининг Ўзбекистон Республикасига ташрифи бошланди.

Ўзбекистон Республикаси ва Малайзия подшолиги давлат байроқлари ҳилпираб турган пойтахт тайёрагоҳида Малайзия Бош вазирини Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ҳамда Бош вазир А. Муталов, ташқи ишлар вазири С. Сафоев, Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов меҳмонни Ўзбекистон ҳукумати аъзолари ва хорижий давлатларнинг Тошкентдаги ваколатхоналари вакиллари билан таништирди.

Малайзия Бош вазири Маҳатхир бин Муҳаммад мамлакатимиз раҳбарига ҳукумат делегацияси аъзоларини тавсия этди.

Малайзия подшолиги ҳукумат делегациясида мамлакатдаги етакчи вазирликлар, тармоқлар ва корхоналарнинг раҳбарлари, олимлар, ишбилармонлар бор. Улар Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар жараёнини ўрганади, мамлакатимиздаги сиёсий-ижтимоий вазият билан танишади ва юртимиздаги тарихий осори-атиқаларни зиёрат қилади.

Ўзбекистон Президенти И. Каримов ва Малайзия Бош вазири Маҳатхир бин Муҳаммад мухбирлар саволларига жавоб қайтаришди.

ЎзА сурати.

Бош вазир ташрифи давомида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ўтган йили Малайзия подшолигига сафари чоғида имзоланган бир неча шартнома ва битимлар силсиласига янги ҳужжатлар қўшилиши кўзда тутилмоқда.

Давлат бошлиғи ва ҳукумат раҳбари тайёрагоҳда оммавий ахборот воситалари вакилларининг саволларига жавоб бердилар.

Делегацияни кутиб олувчилар орасида Малайзия подшолигининг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Муҳаммад Хорун бор эди.

* * *

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулҳошим Муталов мамлакатимизга ташриф буюрган Малайзия Бош вазири Маҳатхир бин Муҳаммад бошлиқ ҳукумат делегациясини қабул қилди.

Самимий суҳбат чоғида Ўзбекистон Республикаси билан Малайзия ўртасидаги алоқаларнинг ҳозирги даражаси атрофлича муҳокама этилди. Барқарор дўстлик ва манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш, жумладан, электроника, нефть қазиб олиш ва қайта ишлаш, савдо-сотиқ ва сайру саёҳат соҳаларида икки томонлама алоқаларни кенгайтириш хусусида фикрлашиб олинди.

Суҳбат чоғида Малайзиянинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Муҳаммад Хорун иштирок этди.

* * *

Малайзия Бош вазирининг рафиқаси Сити Ҳасмабону 31 март куни Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишди. У Ўзбекистон давлат санъат музейида бўлди. Меҳмонга ҳамроҳ бўлган Ўзбекистон Бош вазирининг рафиқаси Ҳуриниса Муталова ҳам музейдаги ноёб манзарали — амалий санъат кўргазмасини кўздан кечирди.

Шундан кейин улар кейинги вақтда Ўзбекистоннинг асосий концерт зали бўлиб қолган Халқлар дўстлиги саройини бориб кўрдилар.

Сити Ҳасмабону Тошкентда бўлган биринчи кунининг охирида республика Халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмасининг раиси Наим Ғоибов билан учрашди. Суҳбат чоғида меҳмон Малайзия ва Ўзбекистон жамоат ташкилотлари ўртасидаги алоқалар халқ дипломатияси даражасида ривожланиб бораётганини, бундай ҳамкорликнинг истиқболларини билиб олди.

(ЎзА мухбири).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Иш ҳақи, пенсиялар, стипендияларнинг энг кам миқдори оширилгани муносабати билан Вазирлар маҳкамаси шу йил 1 апрелдан бошлаб қайд этиб қўйилган даромадларга бериладиган купонлар миқдорининг табақалаштирилган жадвалини белгилаш тўғрисида қарор қабул қилди. **Ушбу қарорга мувофиқ биринчи квартал намунасидаги купонли карточкаларнинг амал қилиши шу йилнинг иккинчи кварталида ҳам сақланиб қолади.** Мазкур қарорнинг иловасига мувофиқ 1993 йилда қайд этилган даромадларга бериладиган купонлар миқдорини аниқлашнинг қуйидаги жадвали тасдиқланди:

иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва бошқа қайд этилган даромадлар миқдори (солиқлар ва ушлаб қолинадиган қисмидан ташқари)	бериладиган купон миқдори
3000 сўмгача	1500
3001 — 5000 сўм	1500 қўшув 3000 сўмдан ортиқ миқдорнинг 20 фоизи
5001 — 10000 сўм	1900 қўшув 5000 сўмдан ортиқ миқдорнинг 10 фоизи
10001 сўм ва ундан кўп бўлганда	2400 қўшув 10000 сўмдан ортиқ миқдорнинг 5 фоизи.

Тасдиқланган жадвалга мувофиқ бериладиган энг кам купон миқдорини 1500 купонгача кўпайтирилган ва унинг миқдорини кўпайтириш қайд этилган даромадлар ҳажмига қараб табақалаштирилади.

Масалан, эски жадвалга мувофиқ ходим қайд этилган 5000 сўм даромадга 1750 купон олган бўлса, янги жадвалга мувофиқ 2000 купон, 10000 сўм даромадга 2250 купон олган бўлса, янги жадвал бўйича 2400 купон олади.

Мазкур қарорга мувофиқ республика ҳудудидаги мулкчиликнинг барча шаклига мансуб корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар тегишли банк муассасаларига 1993 йил 8 апрелга қадар зарур миқдордаги купонга талабнома беришга, шу йил апрель ойи учун купонларни ходимларга, пенсионерларга, талабаларга ҳамда бошқа тоифа фуқароларга 1993 йилнинг 10 апрелига қадар беришни таъминлашга мажбурдирлар.

ЖУРНАЛИСТЛАР АНЖУМАНИ

Ўзбекистон журналистлар уюшмасининг пленуми бўлди. Унда Республика Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» ҳамда «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» рисолаларида баён қилинган фикрлар асосида журналистлар олдида турган вазифалар муҳокама этилди. Уюшма бошқаруви раиси Л. Кабиров шу ҳақда маъруза қилди.

Маърузачи ва сўзга чиққанлар мазкур рисолаларда оммавий ахборот воситаларининг Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлаш, республика раҳбариятининг ички ва ташқи сиёсатини халқимиз онгига етказишдаги ўрнига юқори баҳо берилганини, журналистлар бу юксак ишончга муносиб бўлишга интилаётганини таъкидладилар. Анжуман иштирокчилари бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида қалам аҳлини ижтимоий ҳимоялаш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирларни маъқуллади.

Анжуманда 1992 йилнинг энг яхши журналистика асарлари танлови, шунингдек, республика мустақиллигига бағишланган кўрик ғолибларига мукофот ва дипломлар топширилди.

(ЎзА).

ЁШЛАР ҲАШАРИ

ШУ йилнинг 5 апрелида таваллуд айёмини нишонлайдиган Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи аъзолари байрам арафасида республика ҳашарини ўтказишга қарор қилдилар.

Улар 3 апрель куни бўладиган ҳашарда маҳалла комитетлари билан ҳамкорликда шаҳар кўчаларини тозалаш, болалар майдончаларини тартибга келтириш, қариялар уйлари ҳовлиларига кўчатлар экишни режалаштирмоқдалар. Бундан ташқари ёшлар уруш ва меҳнат фахрийлари, Афғонистонда шаҳид бўлган йигитларнинг оилаларига ташриф буюрадилар.

Университет шаҳарчасидаги 40 дан ортиқ ётоқхонада яшовчи 30 минг талаба яшаш жойлари, шаҳарча кўчаларини чинниждай тоза қилиб қўйишга, яқинда асос солинган боғқа кўчатлар экишга қарор қилганлар.

Шоира ХАЛИЛОВА.

* *Ижтимоий ҳимоя—амалда*

ИШЧИ ОИЛАСИГА ҒАМХЎРЛИК

КЕЙИНГИ пайтда Ўрта Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасида бир нечта кичик ва қўшма корхоналар ташкил этилиб, улар иқтисодиётимизни кўтариш йўлида ўзларининг сезиларли ҳиссаларини қўшишмоқда. Шулардан бири «Средазкосмос» қўшма корхонасидир.

Корхонада ҳар бир иш уюшқоқлик билан олиб борилади. Шунингдек, ишчи ва хизматчиларга ғамхўрлик кўрсатиш бу ерда энг муҳим вазифалардан саналади. Чунончи, корхона ишчиси Рустам ака Назаров оиласига кўрсатилган ғамхўрликдан бутун жамоа аҳли чексиз шод бўлди. Ахир ҳалол меҳнатинг қадрланаётганини кўрсанг, иш унуми ҳам ошади-да. Гап шундаки, яқинда қўшма корхона Миробод туманидаги янги қурилаётган уйлардан тўрт хонали квартирани ўз ҳисобидан Р. Назаров оиласига олиб берди. Мазкур уй учун корхона 2 миллион 850 минг сўм маблағ ўтказди. Бундай катта ғамхўрлик Рустам аканинг бир корхонада 25 йилдан буён самарали ишлаб келаётгани эвазигадир. Беш фарзандни тарбиялаб, вояга етказган Рустам Назаров айни вақтда шу корхонада икки ўғли билан биргаликда ҳормай-толмай меҳнат қилиб келмоқда.

Ҳа, меҳнатни қадрлаш иш унумдорлигини ошириш билан бирга унга қизиқишни ҳам орттиради. Шундай экан, бундай ибратли ишларни ҳар бир корхона ва муассасада қўллаш фойдадан холи эмас.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.

Ижарадаги «Орзу» чарм-атторлик ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг алоҳида моделлар цехида маҳсулотнинг энг янги тури яратилади. Бунда моделчи Раиса Журавлёва ва рассом Ҳикмат Умаровларнинг ҳиссаси каттадир.

СУРАТДА: Р. Журавлёва ва Ҳ. Умаровлар янги аёллар сумкасининг модели ҳақида маслаҳатлашишмоқда.

Рустам Шарипов сурати.

БИРИ-БИРИДАН ЧИРОЙЛИ

ТОШКЕНТ «Миконд» заводининг шиша музейининг ташкил этилганига эндигина 10 йилдан ошди. Шунга қарамасдан унинг кўргазмалар зали ҳаммавақт гавжум. Чунки корхонада ишлаб чиқарилаётган минглаб бири-биридан чиройли биллур буюмлар бу ерда намойиш қилинади.

Музей мудири Валентина Ляминанинг таъкидлашича Ўзбекистон заминида шиша буюмларини ишлаб чиқариш эрамизгача бўлган II асрларга тўғри келар экан. XI — XII асрлар уларнинг энг гуллаб-яшнаган даври ҳисобланади. Афросиёб усталарининг меҳнатларини мўғул босқинчилари йўқ қилиб ташламаганларида шубҳасиз катта ютуқларга эришилган бўларди. Лекин барибир аждодларимизнинг бошлаган бу қадриятлари тўхтаб қолмади. XIX аср бошларидан бу иш қайта тикланди.

1971 йили эса Ўрта Осиёда биринчи бўлиб Тошкент «Миконд» заводида биллур буюмлар ясаш йўлга қўйилди. Бугунги кунда завод қумлардан фойдаланган ҳолда турли хилдаги қандиллар, қанддонлар, стол ва девор чироқларини ишлаб чиқармоқда. Улар ўзларининг сифатлилиги ҳамда нисбатан арзонлиги билан кўпчилик харидорларни ўзига мафтун этиб келмоқда. Ишлаб чиқараётган маҳсулотларимизни нафақат республикамизда, балки Марказий Осиёнинг барча давлатларида учратиш мумкин.

Энди бевосита музей ҳақида гапириб ўтсак. У 1982 йили ташкил топганди. Шундан бери у корхонанинг минглаб меҳмонларига завод ишлаб чиқарган ва тайёрланиши йўлга қўйилаётган биллур буюмларни намойиш этиб келмоқда. Кўргазмалар залида корхонада янги халқ истеъмол буюмларини жорий этишда катта ҳисса қўшган, бугунги кунда Киев бадиий шиша заводида фаолият кўрсатаётган В. Дудин, баъзи бир сабабларга кўра ҳозир заводда ишламаётган рассомлар И. Егорова ва Ж. Забудскаяларнинг яратган буюмлари сақланмоқда. Айни пайтда уларнинг ишларини истеъдодли мусаввир Қобулжон Орипов ва бошқалар давом эттириб келмоқда.

Нарзулло ҲАМРОЕВ.

* *Қурилиш майдонларида*

ТАЪМИНОТ ПАНД БЕРМАСА

СЕРГЕЛИ даҳасининг 6-мавзесида қад кўтарган қатор бинoларга кўзи тушган кишининг ҳаваси келади. Бу ерда ҳозир ҳам бунёдкорлик ишлари давом этмоқда. Яъни, қурилаётган бинода тиклаш, пардозлаш ишлари қизғин кетаяпти.

Қурилишни 1992 йилда 1-уйсозлик комбинатига қарашли 31-қурилиш бошқармаси бош пудратчи сифатида бошлаган. Пардозлаш ишларини 1-қурилиш бошқармаси қурувчилари олиб бораяптилар. 9 қаватли бинони шу йилнинг апрель ойи ўрталарида фойдаланишга топшириш мўлжалланаяпти.

— Биз иш юритувчи Эркин Холматов билан суҳбатлашдик.

— Заводдан чиққан эшик, ромлар сифатсиз. Материалларнинг кечикиб келиши сабабли йигитларимиз бекор қолишяпти, — дейди у. — Агар узлуксиз бир ой материал бўлса, қурувчиларнинг ўртача иш ҳақи 10 минг сўмгача етиши мумкин эди. Афсуски, бундай бўлмаяпти. Бозор иқтисодиёти шароитида озгина бўлсада ҳам моддий ёрдам бўлсин деб, яқиндан бошлаб ҳар бир қурувчига бепул йўл карточкалари жорий этдик.

Юқори қаватда ишлаётган йигитлар томон кўтарилдик.

— Кўриб турганингиздек, хоналарга линолиумларни ёзишга тайёрлаяпмиз, — дейишди улар. — Очиғи хоналарни пардозлашга қийналаяпмиз. Чунки тиклаш ишлари яхши бўлмаган. Лекин ноилож ишлашга мажбурмиз.

Суҳбатимизга бошқа қурувчилар ҳам қўшилишди.

— Қурилишда 8 йилдан бери ишлаб ўрганиб қолдим. Касбимдан хурсандман. Таъминот масаласи ёмон бўлсада, лекин шароитимиз яхши, — дейди қурувчи Зоҳид Носиров.

— Ҳамкасбимнинг фикрига қўшиламан, — деб сўзини давом эттирди Иброҳим Рўзиматов, — материаллар ўз вақтида келиб турса, бинони бир ҳафтада қўлдан чиқарамиз.

Урозгул АҲМЕДОВА.

МАҲАЛЛАДА ЯНГИ ЧОЙХОНА

2-ЧАРХ-КАМОЛОН маҳалласи аҳолисининг қувончи чексиз. Бу ерда қурилаётган чойхона Наврўз шодиёнаси арафасида фойдаланишга топширилди.

— Аввал Тошкент давлат-ҳиссадорлик қурилиш корпорациясининг 153-қурилиш трестига қарашли бўлган 4-қурилиш бошқармаси эндиликда туманимиз ҳокимияти ҳузуридаги 4-умум қурилиш бошқармасининг қўли гул бинокорлари раҳбари Жумабой Исомиддинов, иш юритувчи Анатолий Ковалев ва қурувчилар бригадаси сардори Нурлибой Абдуллаевларнинг саъй-ҳаракати ҳамда барча қурувчиларнинг ғайрати билан чойхонамиз қурилиши қисқа муддатда битказилди, — деди маҳалла комитети раиси Турғун Абдуллаев. — Замонавий чойхонанинг қурилишига 14 миллион 600 минг сўм сарфланди. Бу маблағнинг 4 миллион 600 минг сўмини шаҳримиз ҳокимлиги берди. Қолганини туманимиз ҳокимлиги ҳамда маҳалла ўз бюджетидан ажратди.

Бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтиш пайтидаги иқтисодий танқисликка қарамасдан маҳалламиз ободончилиги учун етарли маблағ ажратилган ва ажратаётган шаҳар ҳамда туман ҳокимликларига ўз миннатдорчилигимизни изҳор этамиз. Чойхона атрофини ободонлаштириш, асфальтлаш ва мевали 200 туп дарахт кўчатларини ўтказишда Баҳром Эшқувватов бошчилигидаги туман ободонлаштириш бошқармаси жамоаси алоҳида ибрат кўрсатиб ишладилар. Уларнинг кучи билан 1 миллион 600 минг сўмлик ободонлаштириш ишлари амалга оширилди.

Тантанада қатнашган республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг раиси Шукур Темуров маҳалла аҳлини янги, қулайликларга эга бўлган чойхона фойдаланишга топширилганлиги билан муборакбод этиб, чойхонага янги кўрпача-тўшаклар, чойнак-пиёлалар тақдим этди.

Тўпланганларга янги чойхонада Наврўз оши берилди.

Худойназар ҒОЙИБОВ.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Қорақалпоғистон Республикасининг янги Конституцияси лойиҳаси конституцион комиссия томонидан Олий Кенгаш раёсатининг муҳокамасига тавсия этилди.

● Адлия вазирлиги ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимларининг илмий-амалий конференциясини ўтказди. Унда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» ва «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» китобларида баён этилган фикрлардан келиб чиқадиган вазифалар ҳамда қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш масалалари муҳокама этилди.

● Ёшлар Иттифоқи куни арафасида адабиёт соҳасидаги Усмон Носир номли ҳамда санъат соҳасидаги мукофотлар топширилди. Мукофотланганлар орасида Тошкент Давлат консерваториясининг муаллими И. Икромов, артист Ҳ. Тожибоев, журналист Э. Шукур, адиб А. Акбар бор.

● Франциянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Жан Поль Везиан Бухоро шаҳрида бўлди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Россия Президенти маъмуриятининг раҳбари Сергей Филатов берган баёнотга кўра, Россия Президенти Борис Ельцин халқ депутатларининг навбатдан ташқари IX съездида қабул қилинган қарорлар юзасидан Конституциявий судга мурожаат қилиш ниятида. Президентнинг фикрича, амалда съезднинг ҳар бир қарорида қонун ва Конституциянинг бузилиш ҳоллари мавжуддир.

● Россия Олий Кенгаши 1993 йил 25 апрелда ўтказиладиган референдум сарф-харажатларини тасдиқлади. Қабул қилинган қарорга кўра бу тадбирни ўтказиш учун 20,4 миллиард сўмликдан кўпроқ маблағ ажратилмоқда. Кутилмаган сарф-харажатларга яна қўшимча 1,5 миллиард сўм маблағ ҳам тайёрлаб қўйилади.

● Олмаота шаҳар Кенгаши бошпанасизлар учун уй-жой қуриш дастурини қабул қилди. Бу мақсадга 30 миллиард сўм ажратиляпти.

● Кеча Тожикистонда халқ фронти раиси Сангак Сафаров ва мудофаа вазирлиги бригадасининг командири Файзали Саидовнинг фожиона ҳалок бўлганликлари муносабати билан мотам куни бўлди. Республика Олий Кенгаши раёсати Фармони билан вазиятни барқарорлаштириш мақсадида Хатлон вилояти ҳудудида фавқулодда ҳолат эълон қилинди ва комендантлик соати жорий этилди.

● Россия Олий Кенгаши 1 апрелдан эътиборан мамлакатдаги энг кам иш ҳақини энг кам пенсия миқдори — 4275 рублга тенг бўлиши тўғрисида қарор қабул қилди.

● РАТА—ТАССнинг хабар қилишича, бугундан бошлаб ВАЗ автомобилларининг нархи ўртача яна 30 фоизга оширилади.

ХОРИЖДА

● Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик кенгаши БМТ муваққат кучларининг собиқ Югославияда бўлиш муддатини 1993 йил 30 июнгача чўзиш тўғрисида қарор қабул қилди.

● Америка Қўшма Штатлари Кариб ҳавзаси мамлакатларини Гаитида вазият ёмонлашган тақдирда ушбу давлатга нисбатан ҳарбий чоралар кўрилиши мумкинлигига тайёр бўлишлари ҳақида огоҳлантирди.

● Ямайка Бош вазири Персивал Паттерсон умумхалқ сайловларида ғолиб чиққанлиги эълон қилинди. Дастлабки маълумотларга кўра у сайловда иштирок этганларнинг 64 фоиз овозини олишга муваффақ бўлган.

● Италияда ҳукумат танглиги рўй берди. Бу ерда порахўрликка қарши ўтказилган кенг кўламли тадбирларда турли қонунбузарликларга йўл қўйган 5 нафар вазир истеъфога чиқди.

● Чехия республикаси ўз қуролли кучларини 40 фоизга қисқартиришни мўлжалламоқда.

● Америка Қўшма Штатлари мудофаа вазирлиги бюджети лойиҳасида биринчи бор собиқ СССР республикаларидаги ядровий қурол-яроғларни йўқотиш учун 400 миллион доллар ажратилиши кўзда тутиляпти.

● Жаҳон чемпиони Гарри Каспаров ва бу номга даъвогар Найжел Шорт шахмат тожи учун мусобақани шу йил сентябрь ойида Лондонда ўтказишга келишдилар. Буюк Британия «Таймс ньюспейперс» матбаачилик тресты ва Голландиянинг «Телеуорлд» корпорацияси ана шу жаҳон биринчилиги мусобақасини ўтказишга ҳомийлик қилишни ўз зиммаларига олдилар. Илк бор шахмат тожи учун мусобақага 2,5 миллион доллар мукофот пули тикилмоқда.

* *Спорт*

ЙИРИК ҲИСОБДАГИ ҒАЛАБА

КЕЧА «Пахтакор» марказий ўйингоҳида миллий чемпионатнинг иккинчи тур учрашуви бўлиб ўтди. Янгиернинг «Янгиер» жамоасини қабул қилган пахтакорчилар бу сафар ҳам Ўзбекистоннинг энг кучли жамоаси даражасида ўйин кўрсатишга ҳаракат қилдилар.

Гарчи бу сафар ҳам ўйингоҳга келган мухлислар сони кўп бўлмасада, уларнинг қўллаб-қувватлаши тошкентликларга катта руҳий мадад берди. Айниқса, Шуҳрат Мақсудовнинг оғир жароҳатдан сўнг яна ўз ўйинини топиб олганлиги қувончлидир. Ва айнан Шуҳрат шу куни икки маротаба янгиерликлар дарвозасини ишғол қилди. Валерий Кечинов ҳисобига яна бир тўп ёзилди. 3:0 ҳисобида устун келган «Пахтакор» жамоаси икки турдан сўнг тўплар ҳисобига кўра Тошкент вилоятининг «Политотдел» жамоасидан сўнг иккинчи ўринни эгаллаб турибди.

Жаҳон биринчилиги олдидан

ЯҚИНДА Тошкентдаги «Динамо» спорт саройида 1973-1974 йилларда туғилган қизлар иштирокида самбо бўйича Ўзбекистон чемпионати бўлиб ўтди. Унда Тошкент, Навоий, Андижон вилояти спортчилари қатнашдилар.

Чирчиқдаги республика олимпия ўринбосарлари билим юрти тарбияланувчилари, жаҳон чемпионати совриндорлари, Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари Шоира Тошпўлатова, Зера Абдуллаева, Екатерина Зайцева, Ольга Корнякова, Инна Лазерева, тошкентлик Светлана Нилова ва Ольга Ласточкина, учқудуқлик Анжела Богаченколар шоҳсупанинг юқори поғоналаридан жой олдилар.

Уларнинг барчаси энди шу йилнинг ноябрида Омск шаҳрида ўтадиган жаҳон биринчилигида қатнашадилар.

Албатта, республика миқёсида ўтказилган мазкур мусобақалар янада қизғин ўтиши мумкин эди, афсуски, Самарқанд, Сирдарё, Сурхондарё, Бухоро вилоятлари вакиллари ҳеч бир сабабсиз Тошкентга келишмади.

«Наврўз» кубоги якунланди

ТОШКЕНТ шаҳрида футбол бўйича ўтказилган «Наврўз» кубоги мусобақалари ниҳоясига етди. Элликдан ортиқ жамоа иштирок этган мазкур турнирга «Шаҳло ЛТД» тижорат-ишлаб чиқариш фирмаси (директори Ш. Вафоев) ҳомийлик қилди.

Ҳар тўрт гуруҳ ғолиблари баҳси эса Бектемир туманидаги «Водник» ўйингоҳида бўлиб ўтди. Катта ёшдаги футболчилар ичидан финалга йўлланма олган «Инструментальшик» ва ЭПАП жамоаларининг ўйини жуда қизиқарли ўтди. Унда 2:0 ҳисобида «Инструментальшик» ғолиб чиқди.

Ёшлар жамоалари ўртасида бош соврин динамочиларга, ўсмирлар жамоаларидан эса 24-БЎСМ ва «Пахтакор» спортчиларига насиб этди.

Андижонликларнинг зафарли одими

Тошкент вилоятининг «Дўстлик» жамоа хўжалигида аёллар ўртасида чим устида хоккей мусобақаларининг учинчи тур баҳслари бўлиб ўтди. Асосий кураш кутилганидек «Андижанка», «Ситора», «Политотдел» ва «Чевар» жамоалари ўртасида борди. Ушбу турда барча рақибларини мағлубиятга учратган «Андижанка» 23 очко билан биринчи гуруҳда якка пешқадам бўлиб олди. «Ситора»да ҳам шунча очко бор, лекин андижонликларда ғалабалар сони кўпроқ.

Иккинчи гуруҳда ҳам Фарғона водийси вакиллари пешқадамлик қилмоқдалар. Сўнгги турда иштирок этмаган бўлсада Андижоннинг РОЎБЮ (Республика олимпия ўринбосарлари билим юрти) жамоаси 12 очко билан биринчи ўринда бормоқда.

Шуҳрат ЗОКИРОВ.

* *Сайёҳ саргузаштлари*

МАЛАЙЗИЯ—ИСКАНДАР СЕВГАН ДИЁР

ЎЗБЕКИСТОН кино санъаткорлари яқинда Малайзияда бўлиб қайтдилар. Икки мамлакат ўртасида кино алоқалари мустаҳкамланишини кўзда тутган битимни Ўзбекистон кинокомпаниясининг раиси Ҳайрулла Жўраев ҳамда Малайзия информация вазирининг муовини имзоладилар.

Ўша гўзал ўлка ватандошларимиз тасаввурида қай тарзда гавдаланган эди-ю, аслида у қандай экан? Суратга олиш, овоз ёзиш, монтаж қилиш ишлари ниҳоясига етиб, «Искандар севган диёр» фильми экранга чиққанида муштарийларимиз бу саволга тўла жавоб олади. Ҳозирча эса қисқагина ҳикоямизни тинглашга таклиф этамиз.

Ер шарининг қуйи қисмида афсоналарда мадҳ этилган Малакка ярим оролининг кўпгина қисми ҳамда Калимантан оролининг тенги йўқ майсазорлари, ўрмонлари Малайзия деб аталган гўзал мамлакатни ташкил этади. Ҳа-ҳа, жанубий-шарқий Осиёнинг таркибидаги малазийлар ватани экваторнинг ёнгинасига жойлашган.

Малайзияни денгизлар ўраб олган. Жанубий Хитой денгизи сувлари, Малакка бўғозининг илиқ сувлари қирғоққа оҳиста урилиб, ўлканинг ҳуснига ҳусн қўшиб турибди... Малайзияни айланиб чиқмоқчи бўлсангиз бундай денгизлар қирғоқлари бўйлаб қарийб беш минг километр юришингиз керак.

Кўҳна ўлканинг навқирон шаҳри Куала Лампур. У ҳали 150 ёшга ҳам тўлгани йўқ. Унинг ҳозирги шоҳкўчаларининг, кенг ҳиёбонларининг, осмону фалакка бўй чўзган замонавий иморатларининг лойиҳаларини малайзийларнинг ўзлари чизган. Қуришда кўпчилик хорижийлар ҳам иштирок этган. Идоралар, меҳмонхоналар, мачитлар, банклар, суғурта компаниялари, чет эл фирмалари жойлашган. Сал нарироқда «Хитой шаҳри — «Чайнатдан»ни кўришингиз мумкин. У ердаги савдо расталарида молу ҳол сероб. Тонгдан тонггача тижорат ишлари олиб борилади. Бу ердаги пастаккина уйларни Мавритания услубида қурилган замонавий бинолар билан қиёс қилиб кўринг. Ажойиб манзара! Шундай эмасми?

Куала-Лампур Малайзиянинг йирик савдо, саноат маркази. Сиёсий ҳаётда ҳам муҳим ўрин тутаётган пойтахтнинг яқин ўтмишини биласизми? Ўтган асрнинг ўрталарида бу ерга 87 нафар олтин ишқибозлари келишган экан. Улардан 70 таси бир ой мобайнида ҳалок бўлган. Лекин тропик ўрмоннинг даҳшати қалай топаёзган келгиндиларни орқага қайтара олмади. Конларнинг бойлиги барчанинг эътиборини бу ерга Кланга ва Гомбака дарёлари бирлашган жойга қаратди. Сувлар ҳам лойқаб кетди. Қалай конлари учун кураш бошланди. Шаҳар эса Куала-Лампур, яъни «лойқа ер» номини олди.

Куала-Лампур ҳам қалин ўрмон ичида гўё. Кўчанинг икки четида ҳам ёғ берадиган пальмалар ҳамда гевея-каучук дарахтлари саф тортиб туришибди. Сарвиқомат пальма гўзаллиги билангина эмас лаззатли ёғи билан ҳам машҳур. Малайзия жаҳонда тайёрланадиган бундай пальма ёғининг 75 фоизини беради. Гевея эса бироз эгилиб, гўё қаддини ростлашга куч-қудрати етмай туради. Унинг танасидаги шарбат тортиб олинади-да. Дарахт пўстлоғидан қилинган сон-саноқсиз ликобчалар танаси тилинган дарахтлардан томиб турган шарбат-латексни йиғади. Бу ниҳоятда ширали оппоқ суюқликни велосипедларда ташиб, махсус цехларда қайта ишлашади. У тезда жигарранг тусга киради, узун ва оғир гиламга ўхшатиб ўралади-ю, жаҳон бозорига жўнатилади. Машҳур, энг тоза, олий сифатли Малайзия каучуки шу-да!

Ниҳоят кўҳна Малакка шаҳрига етиб келдик. Унинг довруғи ўрта асрлардаёқ оламга кенг таралган. Жануби-шарқдаги йирик порт шаҳрининг чиройи кимларни мафтун этмаган, дейсиз! Айтишларича, Искандар Зулқарнайн бу соҳилга келиб, дам олмоқчи, бироз ов қилмоқчи бўлган. Шунда жаҳонгирнинг ов итига жажжигина кийикча ҳамла қилишга ботинибди. Бу ғайритабиий ҳолни кўрган Искандар умматларига қараб: «Бу ердаги кийик боласи ҳам бунчалик ботирлигида бир сир бўлса керак. Ажиб ер экан бу соҳил! Шаҳар барпо этамиз бу ерда», — деб фармон қилибди. Амалдорлар «Жанобларининг сўзлари оқил ва одилдир», — деб маъқуллашган экан, Жаҳонгир сўрабди: «Менга соя ташлаб турган мана бу дарахтнинг номи нима экан?» «Малакка» деб аталади бу дарахт», жавобини олган Искандар Зулқарнайн яна фармон берибди: «Ундай бўлса, бўлажак шаҳарга ҳам Малакка номини берамиз».

Бу ерда ҳам тропик ёмғирлар бўлади. Сел қуяди. Фавқулодда ёға бошлаган ёмғир бир зумда тиниб қолиши ҳам мумкин. Қуёш нури булут ораларидан мўралайди. Кўзни қамаштиради. Атрофда бир томчи сув қолмайди. Баракатли замин, унумдор тупроқ дарҳол шимиб олган уни. Кўм-кўк япроқларда, нозик новдаларда шабнам томчилари каби беркиниб қолган мусаффо сув доналарини кўрармиз, эҳтимол.

Яна денгиз. Кемамизни тўлқинлар аста тебратади. Палубадагиларни мавжланиб турган денгиз тўлқинларининг илиқ томчилари мафтун этади. Бу поёни йўқ денгиз сатҳи, кўнгилга жуда-жуда яқин туюлаётган шўр сув шовқини мулоҳазага ундайди. Шарқнинг уч маданияти — Малайзияники, Хитойники ҳамда Ҳиндистонники бир-бирини тўлдириб, бир-бирини бойитиб келишидан миллионларча ижодкорларга ҳам, уларнинг мухлисларига ҳам фойда келтирибди...

Оролда танҳо қолиб Искандарни мафтун этган ўлкада ўтган дамларни қайта тиклашга уриниб кўрдим... Ҳа, мовий денгиз, осмону фалакка бўй чўзган миноралару, мачитлар, пальмалару кўкатларга ўралган боғлар, очиқ чеҳрали малайзийлар, ишбилармон хитойлар кўз олдимдан яна ўтди. Лекин Куала-Лампурдаги Киноакадемия, у ердаги соғлом, ижодий муҳит, содда, самимий талабалар, зеҳни ўткир устозларни, у ердаги қаҳвахонада ўтган ширин суҳбатларни яна бир бор ҳис этгандек бўлдим. Бу замонавий бинода, мураккаб техника олдида, улкан ижод даргоҳида, ўқув хоналарида мана бу ёшлар ўзларини эркин ҳис этишлари учун муҳит соғлом, дарс унумли, муаллим заковатли, ўқитиш методикаси илмий жиҳатдан асосланган бўлиши керак! Туркистонда ҳам шундай кино, телевидение илмгоҳи, олий ўқув ва ижод даргоҳи бўлиши ҳақида орзу қилдик...

Самолёт ҳавога кўтарилганда Малайзиядаги тоғлар пастаккина бўлиб кўринди. Аслида ҳам шундай — уларнинг баландлиги 1500-2000 метрдан ошмайди... Денгизлар-чи!? Денгизлари! Уларнинг тенги йўқ. Улар Тинч ва Ҳинд океанлари ҳавзаларига туташгандир! Ўзбекистон ва Малайзия ўртасида шундай тоғу адирлар, сувлар ва шаҳарлар, ўрмону майсазорлар ётади. Лекин минг-минг чақиримлар билан ўлчанадиган масофа ёдингиздан негадир тезда кўтарилади. Йўл йироғу кўнгил яқинлигиданмикин! Кўҳна маданиятларимиз туташлигиданмикин!

Шу боис икки мамлакат ўртасида битим тузилгани, маданият вазирлари имзо чеккани, Ўзбекистонда малайзийлар меҳмон бўлиши кимни хурсанд қилмайди, дейсиз. Искандар Зулқарнайн шайдо этган ўлкадан келганлар...

Шу нуқтаи назардан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ўтган йили Малайзияга расмий ташрифини, Малайзия Бош Вазири Дато Сери доктор Маҳатҳир бин Муҳаммад жаноби олийларининг яна бир бор юртимизга ташрифи икки мамлакат ўртасидаги ҳар томонлама муносабатларнинг тобора ривожланиб бораётганлигига яна бир ёрқин далолатдир.

Ҳамидулла АКБАРОВ,
филология фанлари доктори.

СУРАТДА: делегациямиз аъзоси Тамара Шокирова малайзиялик ҳамкасби билан Куала-Лампур кўчаларидан бирида.

Сергели тумани кейинги вақтларда ҳам энига, ҳам бўйига ўсди. Бу ерда қанчадан-қанча чиройли ва бежирим турар жой бинолари қад кўтарди. Шунингдек, маданий-маиший хизмат шохобчалари, мактаблар, мактабгача болалар муассасалари ишга тушди.

СУРАТЛАРДА: янги қурилиш биноларининг умумий кўриниши.

Равиль Альбеков суратлари.

* *Ёшлар Иттифоқи ташкилотларида*

МИЛЛИЙЛИККА ЭЪТИБОР

ЮНУСОБОД туманидаги 21-мактабда туман мактаблари вожатийларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш сўнгида мактаб ўқувчилари томонидан тайёрланган «Наврўз» концерт дастури намойиш этилди.

— Туманимизда асосан рус мактаблари бўлганлиги учун бизда миллий урф-одатларимизга эътибор суст эди. 21-мактаб раҳбарлари ҳамда ўқувчилари ёрдамида биз яна бир бор ўзлигимизга қайтгандек бўлдик, — дейди туман ёшлар комитети котиби Раъно Алимова.

САҲНАДА— ТАЛАБАЛАР

МАЪЛУМКИ, ҳозирги кунда барча олий ўқув юртларида «Иқбол-93» кўрик-танлови ўтказиляпти. Яқинда ҳуқуқшунослик институтида бўлиб ўтган кўрик-танловда қатнашган талабалар қобилиятларини ишга солиб, томошабинларнинг олқишига сазовор бўлдилар. Ғолиблар шаҳар миқёсида ўтказиладиган «Иқбол-93» танловида қатнашадилар.

ХАМИР УЧИДАН ПАТИР

МИРЗО Улуғбек туман ёшлар комитети талабаларни ижтимоий ҳимоялашга 84 минг сўм маблағ ажратди. Яқинда ушбу маблағ турли институтларда таҳсил олаётган 39 талабага 1 минг сўмдан, ҳамда 15 талабага (аълочи) 3 минг сўмдан бўлиб берилди.

— Бу бошланиши, — дейди комитет биринчи котиби Одил Комилов, — биз талабаларга доимий равишда моддий ёрдам бериб туришни ўз олдимизга мақсад этиб қўйганмиз.

Шайдо ХУДОЕРОВА.

* *Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?*

Йўловчиларнинг ҳақли эътирозлари

— АВТОБУСЛАРНИНГ қатнови ҳақида кўп ёзишади. Албатта, ижобий эмас, кўпроқ салбий маънода. Худди шундай танқидий фикрни биз Сергели — 7 даҳасида истиқомат қилувчилар ҳам билдирмоқчимиз.

Сергели — 5,6 даҳаларида қурилиш ишлари бошлангач, 38-тез юрар йўналишидаги автобус (Олой бозори — Сергели — 7)даҳага буриладиган биринчи чорраҳадан эмас, иккинчи чорраҳадан қайрилиб Сергели — 7 майдонига борар эди. Маълум вақт ўтгач бу транспорт йўналиши ўзгартирилди. Яъни яна биринчи чорраҳадан қайрилиб кетадиган бўлди.

Туман ҳокимлиги биносига қарама-қарши бўлган кўчада автобуслар қатнови умуман кам. Биргина 8- йўналишдаги автобус («Чилонзор» метроси — Сергели — 7) бир кунда 3-4 марта қатнайди, холос.

Шу ерда яшаётганларнинг дардига малҳам бўла оладиган бирор ҳамдард автокорхона бормикин!

Сергели — 7 мавзесидаги 53, 54, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70-кўп қаватли уйларда истиқомат қилувчи аҳоли номидан: Гулбаҳор ОЛИМОВА.

Биз бу мактубни бекор келтирмадик. Ана шу йўналиш ва бошқа жойлардан хатлар таҳририятимизга кўплаб келиб турибди. Уларнинг аксарияти шаҳар транспортининг жадвалга риоя қилмаслиги, йўналишлардаги автобусларнинг жуда камайиб кетганлиги, айниқса кечқурун соат 8 лардан кейин транспортнинг умуман йўқолиб қолаётганлиги ва бошқалар ҳақидадир.

Хўш, шаҳар транспортида қачон тартиб ўрнатилади? Илгарилари ҳам катта муаммо бўлиб келган жамоа транспорти иши қачон ўзгаради? Яқин орада шу хизмат кўрсатиш соҳаси яхши томонга буриладими, йўқми? Биз ана шу ва бошқа саволларга жавоб топиш мақсадида «Тошшаҳарйўловчитранс» ишлаб чиқариш бирлашмасига йўл олдик. Ва унинг бошлиғи муовини Салоҳиддин Асомиддиновга мурожаат қилдик.

— Юқоридагиларга ўхшаш мактублардан бизда ҳам анчагина. Бирлашма ана шу хатларда билдирилган эътирозларни қабул қилиб, муаммоларни ижобий ҳал қилишга ҳаракат қилмоқда. Мана шу мақсадда биз Наврўз байрамига бағишлаб 15 февралдан 15 мартгача йўловчиларга намунали хизмат кўрсатиш ойлигини ўтказдик. Бундан мақсад бирлашма ишчи ва хизматчилари йўловчи билан яқинлашиб, ҳамкорликда ишлашдан иборат эди.

Энди юқоридаги Сергели — 7 мавзесига қатнайдиган транспортлар масаласига келсак, 38-йўналишдаги автобуслар аввалги йўналишлар бўйича ҳаракат қилмоқда. Чунки илгари у ерда қурилиш ишлари кетаётганлиги сабабли бу йўналишни вақтинча ўзгартирган эдик. Кейин шу атрофдаги аҳолининг талаби билан автобус бурунги йўналишига қайтарилди. Ҳақиқатан ҳам 8-йўналишдаги автобуслар Сергели — 7 мавзесига 6 та ўрнига жуда кам юраётганлиги аниқланди. Ҳозир бу 4-автокорхона раҳбарлари назорати остига олинди.

— Пойтахтнинг Юнусобод туманида яшаётган аҳолининг кўпчилиги жойларда транспорт қатнови кўнгилдагидек эмаслигидан, айниқса 91-йўналишдаги автобуслардан шикоят қилишяпти. Бу йўналишдаги 15 та ўрнига 4 та, баъзан 2 тагина автобус юрар экан. Айниқса аҳоли ишга келаётган ва кетаётган пайтларда автобуслар жуда камайиб кетаётганлиги ҳақида эътирозлар кўп. Буни қандай изоҳлайсиз?

— Биринчидан, ҳар куни шаҳримиз кўчаларига режа бўйича 1279 та автобус чиқиши керак. Айни пайтда шу транспорт воситаларининг эскилиги, эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги ва бошқа сабабларга кўра кунига 100 тача кам автобуслар чиқариляпти. Кун мобайнида ана шу транспортларнинг ҳам ўртача 20 фоизи носозланиб автокорхоналарга қайтиб келмоқда.

Иккинчидан, юқоридаги йўналишларни 8-автокорхона таъминлайди. Бу автосаройимизнинг асосини «Икарус» автобуслари ташкил этади. Ана шу транспорт воситалари жуда эски бўлиб, унга яқин бир-икки йил ичида битта ҳам эҳтиёт қисмлар олингани йўқ. Бу ҳақда матбуотда ҳам кўп гапирилди. Шунинг учун бу йўналишларда автобусларни кўпайтириб қўйишнинг иложи йўқ.

— Гапингизга қараганда яқин орада шаҳар транспортида тартиб ўрнатилмас экан-да?

— Биз бу борада ишлаяпмиз. Бу ҳақда республика раҳбарлари ҳам қайғуришяпти. Яқинда шаҳар транспортини тартибга келтириш учун бюджетдан 2 миллиард сўмдан ортиқ пул ажратилди. Бирлашма бунга яқин орада 200 та «ЛАЗ» ҳамда 300 та «ПАЗ» маркали автобуслар сотиб олади.

Бундан ташқари шу йил охиригача жанубий Кореядан «БС — 106» маркали 115 та, собиқ Чехословакиядан «Кароса» маркали 115 та, Венгриядан «Икарус» маркали 100 га яқин. Туркиядан 100 тача катта ҳамда кичик ҳажмлардаги автобусларни олишимиз керак.

— Кейинги пайтларда автобус йўналишлари ҳар икки-уч кунда кўйлакни алмаштиргандек ўзгартириляпти. Бугунги юрган транспортингизда эртага кўзлаган манзилингизга етиб олишингиз амримаҳол бўлиб қоляпти. Баъзан йўловчилар қайси автобуснинг қай тарафга юришини ҳам эслаб қололмаяпти. Бунга қандай жавоб берган бўлардингиз?

— Тўғри сўнгги бир-икки йил ичида бир нечта автобусларнинг йўналиши ўзгартирилди. Бир қанча янги йўналишлар очилди. Бу, табиий ҳол, албатта. Нимага деганда пойтахтимиз кундан-кунга ҳам энига, ҳам бўйига ўсмоқда. Жойларда турар жой бинолари қурилиб, янги мавзелар пайдо бўлмоқда. Шунинг учун биз ўз йўналишларимизни кенгайтиришга мажбурмиз.

Ундан кейин ўша янги йўналишларга транспортларни юргизиш учун биз қаердандир бошқа автобусни олиб қўйишимиз керак. Масалан, яқинда 64-йўналишдаги автобусни қисқартириб, «Ўрикзор» маҳалласига юрадиган 95 ҳамда 53-йўналишларидаги транспортларни кўпайтирмоқчи эдик. Лекин «Бирлик» томондаги аҳолидан шикоят тушганлиги ҳамда газеталарингизда шу ҳақда танқидий мақола босилгандан кейин шу йўналишдаги автобусларни жойига қайтардик.

Яқинда «Кадишев»дан «Жомий» бекатигача юрадиган 48-йўналишдаги автобусларни Марказий хиёбонгача қисқартирдик. Чунки бу йўналиш оралиғи 19 километрни ташкил этарди. Ваҳоланки, қоида бўйича масофа шаҳар ичида 10-12 километрдан ошмаслиги керак.

— Кўп ҳолларда автобус ҳайдовчиси ёнида 3-4 та ўспирин бола ёки қизлар туриб олади-да, магнитофон қўйишади, гаплашади. Хуллас, ҳайдовчининг транспорт бошқаришига халақит беради. Шунинг билан транспортда кетаётган юзлаб йўловчиларнинг ҳаётини хавф остига қўяди. Бундай ҳолатларда айбдорларга бирор чора қўлланиладими ёки йўқми?

— Албатта, қўлланилади. Ҳаракат вақтида гаплашган ҳайдовчи 2 минг сўм жарима тўлайди. Бундан ташқари ўз йўналишини ташлаб бошқа «ёғли» жойларга кетиб қолган, йўловчилардан ортиқча ҳақ ундиришга ҳаракат қилган ва бошқа ҳаракат қоидаларини бузган ҳайдовчиларга ҳам ана шу чора қўлланилади. Ҳозир бу бизда 2 мингдан 5 минг сўмгача белгиланган.

Суҳбатдош Ғулом ЮСУПОВ.

* *Нуқтаи назар*

ҲУҚУҚШУНОСЛИК ФАНИНИ ПУХТА БИЛАЙЛИК

МУСТАҚИЛ республикамизнинг порлоқ келажагини мустаҳкамлаш, ёш авлодни жамиятимизнинг етук кишилари этиб тарбиялаш учун уларнинг шуурига инсоний қонунларни сингдириб бориш долзарб масалалардан биридир.

Шу муносабат билан Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси, пойтахт халқ таълими Бош бошқармаси мутасаддилари мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчилари ўртасида ҳуқуқшунослик фанининг ўқитилишини чуқур таҳлил қилиб, ҳуқуқшунослар билан ҳамкорликда яқин келажакда [illegible]га ошириш лозим бўл[illegible]-тадбирларни белгилаб олдилар. Шу йилнинг январь-март ойларида республика адлия ва халқ таълими вазирликларида ўрта мактабларининг 9—11-синф ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг «Ёш ҳуқуқшунос» олимпиадасини ўтказиш ҳақида қўшма буйруқ қабул қилинган ва шунга асосан кўрикни ўтказиш низоми ҳам ишлаб чиқилганди. Шу муносабат билан шаҳар мактаблари ва ўқув-техника билим юртларида олимпиадалар илк бор ўтказилди. Туманлар бўйича кўрик-танлов олимпиадаси якунлангач шу йилнинг март ойида шаҳар олимпиадаси бўлиб ўтди. Туманлардаги олимпиадаларни ўтказишда адлия вазирлиги ва ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари катта амалий ёрдам кўрсатдилар. Ҳайъат аъзоларининг асосий қисми университет ва ҳуқуқий ташкилотларнинг тажрибали ходимларидан ташкил топди, бу эса иштирокчи ёшларни кўрикка нисбатан масъулиятини, қизиқишини янада оширди.

Лекин шунга қарамасдан, ҳозирги кунда тезроқ ечилиши мумкин бўлган муаммоларни ҳам айтиб ўтиш жоиздир.

Мактабларда (асосан 9-синфларда) ҳуқуқшунослик фани учун ҳозирда ҳафтасига 1 соат берилган. Бу эса шу куннинг талабларига жавоб беролмаслиги аниқ.

Шунингдек, ҳуқуқшунosликдан мактабларда асосан тарихчилар, жўғрофия ва чет тили муаллимлари сабоқ берадилар (чунки, бу фанга ажратилган соат учун алоҳида асосий фан ўқитувчисини қабул қилиш мушкул).

Бундан ташқари, ҳуқуқшунослик фанидан алоҳида дарсликлар йўқ. Ҳозирги кунгача бу фанга етарли даражада аҳамият берилмаганлигининг боиси шуки, ҳуқуқшунослик институтларида асосан халқ хўжалигига ихтисослаштирилган юристлар тайёрланган. Бу долзарб ва жавобгарлиги юксак вазифани ҳал қилиш мақсадида ҳуқуқшуносликдан муайян дарслик, дастурлар етишмаслигини ҳисобга олиб, бу фандан таълим бераётган ходимлар учун Низомий номидаги муаллимлар институтида ва шаҳар муаллимлар малакасини ошириш институти қошида қисқа муддатли курсларни очиш режалаштирилди. Албатта курсларга сабоқ бериш учун юқори малакали олимлар ва ҳуқуқшунослар таклиф этилиши кўзда тутилмоқда.

Ҳуқуқшунослик фанини ўқитилишини яхшилаш инсон учун ҳуқуқ меъёрлари нима учун кераклиги билан бир қаторда республикамизнинг асосий қонуни мазмуни, таълим ва ёшлар сиёсати асосларини, фуқаролик ва умумҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисидаги, инсон ҳуқуқлари умумий декларацияси мезонлари, мулкчилик ва табиатни муҳофаза қилиш каби ҳуқуқий вазифаларни англаб етишни таъминлаш масаласини юклатади.

Фикримизча, юқоридаги муаммоларни, вазифаларни барча масъул ташкилотлар ҳамжиҳатлик билан иш олиб борсаларгина қисқа муддат ичида ижобий ҳал этмоқ мумкин бўлади.

Омон МАМАСОЛИЕВ,
Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси халқ таълими Бош бошқармасининг тарбиявий ишлар бўйича бўлими бошлиғи.

**Кулинг дўстлар,
умрингиз узун бўлади**

Юсуфжон қизиқ ШАКАРЖОНОВ.

БИРИНЧИ АПРЕЛЬ ҲАЗИЛЛАРИ

● ДАН ходими ширакайф ҳайдовчини ҳурмат қилиб, ҳеч нарса талаб этмай одамгарчилик қилиб қўйворди.
● ЁНИЛҒИ ўтмай қолиб автоёнилғи қуйиш шохобчасидаги акахонларга кирим бўлмай қоляпти.
● ЎТ ўчириш ходимларининг сергаклигидан ўт кетишнинг олди олиниб, чақирувга олдиндан шай бўлиб туришибди.
● ҲАЛОЛ қурувчи амакилар боғча қурилишини «сифатли» қилиб «ўз вақтида» топширвордилар.
● ЛАГАНБАРДОР ходим ўз бошлиғини кўргани касалхонага бир маротаба ҳам бормади.
● ТОЛИБ ўғил ортган пулидан қишлоқдаги ота-онасига пул ва ҳар хил совғалар жўнатди.
● МИЛИЦИЯДАН қўрққан чайқовчилар иккинчи марта бозорга йўламайдиган бўлишди.
● МЕҲМОНГА келиб икки кун қолиб кетган қайнонани яна тез-тез келиб туришини илтимос қилди «меҳрибон» куёв.

Барот БОТИРОВ,
Хўжаобод шаҳри.

• ◦ •

Жаҳонда энг гўзал нарса нима деган саволга бир донишманд кулги деб жавоб берган экан. Дарҳақиқат, юракдан мириқиб кулганга нима етсин. Бунинг устига аскиячилар «кулги» масаллиғини созлаб турса...

Содиқ Маҳкамов сурати.

• ◦ •

* *Ярми ҳазил, ярми чин*

КУЛСАММИКАН, КУЛМАСАММИКАН...

ҚИШИ ҳаёти турли воқеаларга бой бўлади. Марҳамат қилиб айтингчи, ҳаётингизда кулгили воқеаларга дуч келганмисиз? Ўша воқеани ҳеч хотирлайсизми?

ЭСИНГИЗНИ танигандан бери халқимизни кулдириб келасиз. Ўзингиз ҳам ҳаётингизда ҳеч жиддий ҳолатларга дуч келганмисиз? Ўша дамни эслаб турасизми?

НОЎРИН ҲОЗИРЖАВОБЛИК

БИР йиғинда мен ўша йиғин қатнашчиларига гап асносида машҳур бир байтни ўқиган эдим:

**Бадъаз вафот марқади
мо дар замин мажўй,
Дар сийнаҳойи мардуми
ориф мазори мост.**

(Биз вафот этганимиздан сўнг қабримизни ер юзасидан қидирма. Маърифатли кишиларнинг қалбидадур бизнинг мозоримиз).

Орадан анча муҳлат ўтди, бошқа бир йиғинда шу ерда жам бўлганлар ичидан бир мўйсафид киши дедилар:

— Бултур шу маҳфилда Азиз Қаюм бир шеър ўқиган эди. Кўп ўрнига тушган эди.

Бу мўйсафид киши ўша байтни хотирда сақлаган эканлар, ёддан ўқий бошладилар:

**Бадъаз вафот марқади
мо дар замин мажўй...**

Аммо иккинчи мисра эсларига келавермади, ёки махсус пауза сақладилар. Йиғин иштирокчиларининг диққат-эътибори шу шеърга ва уни биринчи бор ўқиган одамга қаратилди. Мен бир чеккада турган эдим. Менинг бу ерда эканлигимни кўпчилик билмас, баъзилар эса умуман мени танимас эдилар. Пауза оз вақт давом этди. Йиғилганларнинг диққат-эътибори яна кучайди. Шу вақт мен ўша байтнинг иккинчи мисрасини баланд овоз билан ўқидим:

**Дар синаҳойи мардуми
ориф мазори мост.**

Сўз бошлаган мўйсафид киши индамай туриптилар. Баъзилар менга қарадилар. Диққат-эътибор сўнди. Иккинчи мисранинг ўқилиши тингловчиларга ҳеч қандай ортиқча таъсир кўрсатмади. Мен эса ўзимни худди ўзини кўрсатишга интилган одам сингари сездим. Мени ҳижолат босди.

Йиғиндан қайтгач, ўз ҳамкасбларимга бу воқеани сўзлаб бердим. Ундан хулоса қилиб дедим:

— Бир ҳикояда калтакни тишлаб олган қурбақани ўрдаклар учириб олиб кетаётганлари айтилган. Қуйида одамлар: «Эҳе буни ким ўйлаб топган экан» деб ҳайрон бўлганлар. Шунда қурбақа «Буни мен ўйлаб топганман, мен» деб оғзини очганда ерга юз тубан йиқилган экан. Ўша йиғинда унутилган байтнинг иккинчи мисрасини ўқигач, мен ҳам ўша қурбақанинг ҳолига тушгандай бўлдим. Ҳар қандай гап, ҳозиржавоблик ҳам ўз ўрнида ва меъёрида айтилмоғи даркор экан.

**Азиз ҚАЮМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.**

КЎҲИТАНГДАН БИР ХОТИРА

ҚАШҚАДАРЁГА борганимда бир гап эшитиб қолдим: Кўҳитанг тоғларида қадим китоблар яширилган. Қаердалигини билмаймиз.

Эшбўри деган йигит билан йўлга тушдик. Кирмаган ғор, бош суқмаган кавагимиз қолмади. Кун кеч бўлиб қолди. Буёқда денг қорин жонивор таталаяпти.

— Кетамиз, — деди Эшбўри.

— Э, йўқ, — дедим, — ҳеч бўлмаса бир дона китоб топайлик. Шунга а тоғдан тушмайман.

Тоғ халқи оқкўнгил бўлади. Эшбўри номус кучлик айтган гапимни чиппа-чин қабул қилди.

— Эса мен қишлоққа эниб, нон-гўшт олиб келай, — деди у. Йўрғалаб йўлга тушди.

Икки тошнинг орасини танлаб ўтириб олдим. Тепадаги тош худди шапканинг айвонидек чиқиб турибди. Қанча вақт ўтирдим — билмайман. «Бирдан бўри келиб қолса-я», — деган ўй вужудимда ваҳима қўзғаб юборди. Шу аснода тепадаги тош сал қимирлаб, тапир-тупур овоз эшитилди. Оҳ,—деб юбордим беихтиёр, — бўри келди. Шунча йўл юриб, шунча юрт кўриб наҳотки жасадим Кўҳитангда бўриларга хомталаш бўлса!

— Кел, эй бўри, — дедим бор овозим билан, — есанг, е, номард!

Тош устидан рўпарамга бир нарса гурс этиб тушди.

— Домла, мен одам гўшти емайман, — деди у.

Қарасам Эшбўри! Шунақа гаплар бўлганди. Эслаганда, хижолат бўламан қўрққаним учун.

**Малик МУРОДОВ,
профессор.**

ҚАЁҚДАН БИЛИБМАН

АНЧАДАН бери «Бир одам ҳаётидан латифалар» деган сарлавҳа остида бир туркум ёзишни ўйлаб юраман. У асосан ўзим ҳақимда бўлади. Талабалик йилларимда, бошқа пайтларда кўрган-кечирганларимни унда акс эттирмоқчиман. Олий ўқув юртига кираётган пайтим эди. Мендан аввал имтиҳон топширган бола тўрт қатор шеър ўқиб берди.

— Баҳонгиз беш! — деди домла.

Навбат менга келди. Саволларга жуда яхши жавоб бердим.

— Тўрт! — деди домла.

— Мендан аввалги бола тўрт қатор шеър ўқиб «беш» баҳо олди. Мен истасангиз 40 қатор шеър ўқиб беришим мумкин, — дедим.

— 400 қатор шеър ўқисангиз ҳам баҳонгиз тўрт! — деди домла.

Хуллас, олий ўқув юртига кирдим. Ўша домла билан яқиндан танишиб, қадрдон бўлиб кетдик.

— Менга ўқишга кираётганимда қилган муносабатингиз ҳеч ёдимдан чиқмайди, — дедим бир куни, — 40 қатор шеър ўқиб бераман десам ҳам «беш» қўймагансиз.

Домланинг кўзлари катта-катта очилиб кетди.

— Ахир бу сиз эканлигингизни қаёқдан билибман, — деди кейин.

**Омон МУХТОР,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган санъат арбоби.**

ЖИДДИЙ ГАПИРСАК КУЛМАНГЛАР

УЙДАН чиқиб кетаётувдим, бир танишим учраб қолди. Ҳол-аҳвол сўрашдик.

— Наби ака, — деди у қўлларини икки томонга ёзиб, — замонага нима бўлди ўзи? Қаёққа кетаяпмиз?

— Мен дўконга нонга кетаяпман, — дедим бамайлихотир, — сени эса қаёққа кетаётганингни билмайман.

* * *

ЯНА бир жиддий гап. Бир идора бошлиғининг котибаси кириб ахборот берибди:

— Бир киши анчадан бери қабулхонада сизни кутиб ўтирибди.

— Чиқиб билинг-чи, ким экан?

Котиба қиз чиқиб, қайтиб кирибди.

— Билдим. Пржевальский экан!

— Яна бир чиқиб келинг, — дебди бошлиқ, — аниқланг-чи, ўзи келибдими ёки оти биланми?

— Нега куляпсиз? Ахир жиддий гапиряпман.

**Наби РАҲИМОВ,
халқ артисти.**

БИЗНИКИ ЭГИЗАК БЎЛАДИ

Самарқандлик бир Эргаш деган дўстим таклифнома ёзиб, тўйга таклиф этди. «Бошқа санъаткор айтмайман, ўзинглар қизитиб берасизлар» деб қайта-қайта тайинлади.

Белгиланган муддатда етти-саккиз киши бўлиб Самарқанднинг Жомбойига қараб йўлга тушдик. Доирачи, ҳофиз, овоз кучайтириш устаси — қўйинг-чи бир гуруҳ одам машинада. Сангзорда дам олдик. «Ҳусан ака, жуда бугун саҳийсиз» дейишади улар. «Ҳа, энди тўйда тушадиганининг ҳисобидан, дейман, жуда зўр бўлади уёғи, хотиржам бўлинглар».

Шу аснода оғайним яшайдиган кўчага кириб бордим. Ҳаммаёқ жимжит. Эшикни тақиллатдим. Оғайним чиқиб келди. Пешонасини боғлаган, важоҳатидан жуда ишлаётгани кўриниб турибди. Қучоқлашиб кўришдик.

— Тўй... — дедим мен.

— Қанақа тўй? — деди оғайним.

— Тўй, тўй, — дедим.

— Эҳа, тўйми, — деди оғайним кулиб, — бугун 15 август, тўй 16 сентябрда.

Мен бир оғайнимга қарайман. Пешонасини боғлаб олган. Бир машинага қарайман. Етти-саккиз одам ўтирибди.

— Биламан, — дедим ниҳоят, — шу бир хабар олиб ўтай деб кирувдим, оғайни.

* * *

БУНДАН ҳам ..азиғини айтиб берайми? Бир қариндошимнинг Фотима-Зуҳра қизи бор эди. Бирам кўҳлик, бир-бирига бир томчи сувдек ўхшаш. Уларни узатадиган бўлиб қолди. Тўйга таклиф қилди. Куёвнинг биттаси Жиззахдан, иккинчиси Намангандан экан.

— Куёвлар келиши билан келинларни уларга топширамиз. Ҳовлимизда базм бўлади. Ўзингиз тўйни бошқарасиз, — деди қариндошим. — Машина юбораман, сизни олиб кетади.

Хуллас, машина келди. Тўйхонага бордим. Куёвларнинг бири вақтли, бири кечроқ келишди. Келин-куёвлар тўрга ўтиб ўтиришди. Мен микрофонни қўлимга олиб, бошладим:

— Муҳтарам жамоа, — деганимни биламан, тўй эгасининг, яъни оғайнимнинг хотини додлаб қолди.

— Вой шўрим, алмашиб қолибди!

Бир келин-куёвларга қарадим, бир ўзимга. Туфлимга, костюм-шимимга қарадим. Хуллас, ҳаммаёғимга бирбир қараб чиқдим. Ҳеч нима алмашмаган, ҳаммаси жойида, ўзимники.

— Нима алмашиб қолибди? — дедим.

— Келинлар алмашиб қолибди.

Наманганлик куёв сакраб ўрнидан туриб, наманган лаҳжасида деди:

— Абажон, келинлар алмашиб қолган бўлса ўзимиз алмаштириб оламиз. — Қани божа, келининг ўрнига ўтинг, мен сизнинг ўрнингизга ўтай.

Ҳа-а, қалай энди ҳамма битта жиддий воқеа айтса мен иккита айтдим-а. Сабаби Ҳусан акангиз ҳам эгизак туғилганда...

**Ҳусан ШАРИПОВ,
Ўзбекистон халқ артисти.**

КЎРГУЛИК

«АЛИФЛАЙЛО» суратга олинаётганди. Мен ва Обид Асомов икковимиз шаҳар айлангани чиқиб келмоқчи бўлдик. Клара Жалилова опамиз ҳам бизга ҳамроҳ бўлдилар.

Обдон томошаладик. Қайтишда рикшага ўтирмоқчи бўлдик. Рикшачи бир бизга қаради, бир Клара опага, кейин:

— Ё анув аёлнинг бир ўзини, ёки сиз икковингизни олиб кетишим мумкин. Уч киши рикшага сиғмайди, — деди.

Хуллас, аввал Клара опамизни рикшада жўнатдик. Ўзимиз бошқасида қароргоҳимизга етиб келдик. Келсак Клара опа ҳали ҳам қайтиб келмабди. Ташвишга тушиб, минг хаёлга бордик. Бир маҳал Клара опа кўриниб қолдилар, ҳаллослаб келяптилар.

— Кўзинг қурсин сенларни, — дедилар, — мени қандоқ кунларга қўйдиларинг.

Билсак йўлда рикшанинг ғилдираклари ёрилиб, бузилиб қолган экану, Клара опамиз шаҳар оралаб, бизни яхши сўзлар билан «сийлаб» келаётган эканлар.

Ишонмадинглар-а? Ишонаверинглар, бу бўлган гап. Фақат Ҳиндистонда. Кейин Ҳиндистонда сира банан еманглар. Чунки мусофирлигингизни билиб, бу ернинг маймунлари тортиб олишар экан. Буни ҳам Обиджон икковимиз бошимиздан ўтказдик. Бу жиддий гап, ошналар.

Мирза ХОЛМЕДОВ.

● **Ярми ҳазил, ярми чин жавобларни Темур УБАЙДУЛЛО ёзиб олди.**

ТЎРТТА ТУХУМ ЕГАН КАБИ

Бугун сўзни сўзга жуфтлаб,
Арз этамиз сизларга.
Тараф йўқдир, айтган чоқда.
Олов, найза сўзларга.
Аскиянинг қудрати ҳам
Эсар довул, шамолдек.
Йўлбарслар ҳам енгилганда
Ўхшаб қолар ҳаммолга.
Шунда кулиб чин кўнгилдан,
Унутамиз ғамларни.
Кўп вақт эслаб юрамиз, ҳа,
Кулгусевар дамларни.
Кулганимиз кулган бўлсин,
Агар умр узайса.
Кулганимиз кулган бўлсин,
Агар ташвиш озайса.
Кулганимиз кулган бўлсин,
Агар белга куч келса.
Рости, андак ранжигаймиз
Ниятимиз пуч келса.
Илтимос шу: бундан кейин
Шароитга қарангиз.
Нарх осмонда, фуқаронинг
Корига бир ярангиз.
Асл кулгу бўлса агар,
Куч берармиш инсонга.
Тўртта тухум еган каби,
Ором етармиш жонга.
Сиздан шундоқ илтимос бор
Аскиянинг султонлари,
Латифабоз қўшиқчилар —
Кулгу юртин хонлари:
Тилларингиз бурро бўлсин,
Ўткир бўлсин байтингиз.
Аскияга ўн-ўн бешта
Тухум қўшиб айтингиз —
Кулгисевар азаматни
Кўриб сиз ҳам яйрангиз —
Ҳаволарни тутиб кетар.
Шўх кулгумиз жарангги.

Ғолиб МИРЗО.

* *Ҳангомалар*

«ХОРИЖИЙ» ХЎРОЗЛАР

АШАДДИЙ хўроз ишқибозларининг қулоғи ҳам сартарошларнинг қулоқларидек динг бўлади. Улар хўрозлар оламида бораётган жанг тафсилотларини миридан-сиригача билишади.

Бугун Эски шаҳарда Алик исмли йигит хорижий хўроз сотаётганлиги ҳақидаги хабар уларга тонгги шаббодадек ҳаммадан илгари етиб келди. Худди тревога бўлгандек барча хўрозбозлар бир зумда тўпланишди.

Мана, бозор, ранг-баранг хўрозлар, сотувчи жағи-жағига тегмай сайрайди: қизили Американики, қораси Африканики, буғдойранги Ҳиндистонники, сариғи Япониядан, кулранги Хитойдан, каратэни шулардан ўрганинг. Уришганда ўлса ўладики, таслим бўлмайди. Эгасини ютуқсиз қолдирмайди. Ҳар қандай мусобақада ғолиб чиқади. Буларни чинакам бойлик манбаи деяверинг. Уларнинг баҳоси 20 сўмдан 30 сўмгача. Арзон. Бир патининг баҳоси. Бундай хўрозлар 2000 сўмгача чиққан. Сотишга икки машина шундай хўрозлар келтирилган. Одамлар ўнталаб олишяпти. Уларнинг чиройлилигини айтмайсизми.

Хўроз уриштирувчиларнинг куни туққан. Олмаган ўн-ўн бештадан оляпти. Улар орасида ашаддий ишқибоздан, республика хўроз уриштирувчилар мусобақасининг бир неча бор совриндори Хайрулло ҳам бор. У турли рангдаги хўрозлардан 40 тасини харид қилди. Эҳ, аттанг. Чўнтаги қуриб қолди-да, бўлмаса яна оларди. Бунақа хорижий хўрозлардан доим учравермайди. Унинг оғзи қулоғида. Уйга келиб, бир бурчак атрофини симтўр билан ўради. Унга хўрозларни қамади. У ранг-баранг хўрозларга қараб хаёл суради. Бу катта бойлик, ҳар қанча пул қўйсанг ҳам ютади. Машҳур бўлиб кетиш ҳеч гапмас. Омади кулгани шу.

Икки кундан кейин кечаси билан ёмғир ёғди. Эрталаб хўрозлардан хабар олгани чиққан Хайрулло ҳанг-манг бўлиб қолди. Хўрозларнинг ҳаммаси оппоқ. Биронта ҳам рангдори йўқ. Қаерда хорижий: бўялган экан. Ўзимизнинг оддий хўрозлар, уришиш у ёқда турсин, чўқишиб ҳам қўймайди. Макиёндан фарқи йўқ, номардларнинг. Алдабди, товламачи.

Ёмғирдан сўнг барча хўроз харид қилганлар жамланишди. Маслаҳатга маҳси кийгизишди. Аликнинг уйини қидиришди. Топишди. Қўшнисининг айтишича, Алик уйини алмаштириб Россияга кўчиб кетибди.

Хўроз ишқибозларининг пати ёмғирда қолган товуқдек пасайди.

ТЕГИРМОНЧИ ДЕБ...

ҲАЁТДА тегирмончи деб кўсани уйғотганлар кўп бўлган. Шундай ҳол университет домласи Қўчқор Воҳидий ҳаётида ҳам юз берди. Маълумки талабалар домлалар учун арзон мардикор. Айниқса сиртдан ўқийдиганларни аридек талашади. Баъзилари боши қичишса ҳам уларга қашлатади. Агар домла қурилиш қилаётган бўлса талабаларнинг шўрига шўрва тўкилди, деяверинг. Унда талабаларнинг қўли тегмаган ғишту, ёғоч қолмайди. Воҳидий ҳам бундай имтиёздан бенасиб эмас. У қураётган уйнинг девори тикланди. Томи ёпилди.

Домла ҳам анойимас, талабаларга ортиқча жабр қилмайди. Ҳар сафар ишга бошқа-бошқа курслардан таклиф қилади. Юкнинг оғири кўпроқ биринчи курсларга тушади. Томга тунука қоқилади. Энди бўяш керак. Бунинг учун бугунги имтиҳон қўл келди. Биринчи курслардан тўрт кишини том бўяшга юборди. Улар биринчи марта бораётганликларидан домланинг уйини сўраб суриштиришарди. Кўча бошида турган ўрта яшар кишига мурожаат қилишди.

— Бизга домла Воҳидийнинг уйлари керак эди.

— Нима хизмат бор эди?

— Том бўяшга юборгандилар.

— Том бўяшга юборгандилар?! Яхши, қани мен билан юринглар, — деди ҳалиги киши талабаларни ҳовлига бошларкан. — Мен домланинг т о ғ а с и б ў л а м а н. У олти хона, олди айвонли уйни кўрсатди. — Мана бўёқ, мана чўтка.

Йигитлар ишга киришиб кетишди. Ниҳоят, иш тугади. Амаки бир гапириб ўн куладиган хушчақчақ киши экан. Талабаларни яхшилаб меҳмон қилди. Олмаганларига қўймай оз-оздан пул ҳам берди. Домла уларга миннатдорчилик билдириб, «аъло» баҳо қўйди.

Домла ишдан қайтди. Қай кўз билан кўрсинки, талабалар девор-дармиён қўшнисининг томини бўяб кетишибди.

Тўхташ АШУРОВ.

ҚУРУҚ ҚОЛГУНЧА ҲАМЁН

Мен эрурман шўхи жонон, қистиринг,
Менчалик йўқ, моҳитобон, қистиринг.
Тўйда ўйнарман «якан»нинг ишқида,
Пул билан кўнглим чароғон, қистиринг.
Йўрғалайдурман илондек тўлғаниб,
Ноз-тузоғу ишва-қопқон, қистиринг.
Кўз сузиб, қошим қоқиб мафтун этай,
Минг муқом айлай намоён, қистиринг.
Кўзларим хуммор боқар чўнтак томон,
Қуп-қуруқ қолгунча ҳамён қистиринг.
Тўйга келган эй, сахий бойваччалар,
Садқа бўлсин сизга бу жон, қистиринг.
Юзталик, элликталикдан ўргилай,
Мингталикдан қистиринг, жон, қистиринг!

Маҳмуд ВАЛИХОН.

* *Мусаввир табассуми*

— Вой-бўй, дадаси, шунча пулни портфелда олиб юрибсизми!

— Чўнтакка сиғмагандан кейин нима қилай...

— Э, аттанг, буғдойга пулни ...ааб, ҳам товуқдан, ҳам тухумдан ажрабман-ку!

— Онанг, «гўшт-гўшт» дейсан, ...и, сен «Сникерс-Сникерс» дейсан, мен нима дейман!

— Қуруқ суякни юборибсизми, полвон!

— Ҳалиги ўғил сизникимиди, мулла!

Шуҳрат СУБҲОНОВ чизган суратлар.

«ПРИМА» ТОПИЛМАЙДИ

ЎРТА мактаб ўқитувчиси бир неча йил илгари ўзи ишлайдиган мактабни тугатган собиқ ўқувчисини кўриб қолди. Салом-алликдан сўнг ўқитувчи сўради:

— Қаерда ишлаяпсан?

— Ўзбек Давлат филармониясида.

— Нима иш қиласан?

— Прима чаламан.

— Мусиқа билим юртини сен билан тамомлаган Акмал билан Азизчи?

— Улар билан бирга ишлаймиз, дўстларим ҳам прима чалишади.

— Шунинг учун магазинга сигарет сўраб кирсак, «Прима» топилмас экан-да.

ОЛҚИШ САБАБИ

СЎНГГИ қўшиғини тугатиб саҳнадан тушган хонанда қаршисига унинг дўсти пешвоз чиқди:

— Табриклайман, дўстим, томошабинлар сени олқишлаб роса қарсак чалишди. Номдор хонандаларга қараганда сен кўпроқ муваффақият қозонганинг сабабини биласанми!

— Бўлмасам-чи, саҳнага чиққанда томошабинларга салом беришни ўрнига қўйдимда.

**Убайдулла АБДУЛЛАЕВ,
ўқитувчи.**

* *Фан уфқлари*

ЕР ҚАЪРИДАГИ БЕБАҲО БОЙЛИК

БИР дақиқа тасаввур қилайлик, ҳозирги кундалик турмушимизда нефть, газ ва унинг маҳсулотлари бирдан йўқ бўлиб қолди. Кўпчилигимизнинг уйимиз исимайди, қозонимиз қайнамайди. Одамлар хизмат жойига бtorолмайди, чунки автобус-машиналар ёнилғи йўқлиги сабабли жойларидан жила олмайди. Жуда катта қамровдаги саноат ўз-ўзидан маҳсулотсиз қолади. Сунъий ипак, ҳар хил материаллар, каучук, ҳатто истеъмол қилинаётган сариёғлар ҳам нефтдан олинишини кўз ўнгимиздан ўтказайлик.

Ҳозирги замон саноатини пластмассасиз тасаввур қилиб бўлмайди. Масалан, ТУ-154 самолётининг 60 минг ҳар хил детали пластмассадан ташкил топган. Баъзи бир замонавий машиналарда эса пластмассадан қилинган турли деталларнинг сони 120 мингдан ортади.

Кейинги йилларда баъзи бир мамлакатларда қурилиш материали сифатида хосталит ишлатилмоқда. Ундан иморатларнинг панеллари ясалмоқда. Бундай панеллардан қурилган уйлар вақти-вақти билан бўяш ишларидан мутлақо холи бўлади. Чунки пластика атмосферанинг ўзгаришларига ўта кетган даражада чидамли. Шу туфайли унинг биринчи бўёғи ва ялтираши узоқ йилларгача ўзгармай, бузилмай тураверади.

Бир қанча чет эллик мутахассисларнинг фикрича, бўлажак қишлоқ ва шаҳарчалар мутлақо пластикадан қурилган бўлиши мумкин. Шу ўринда Италиянинг энг катта нефть компанияси «ЭНИ»нинг собиқ президенти Энрико Матте айтган фикрини келтириш мумкин. У шундай деган эди: «ЭНИ» ўз хизматчиларига дам олиш маркази учун Адриатика денгиз қирғоғидан 6 километр жойни сотиб олди. Табиий газ ва сувдан қурилиш материаллари ясалди ва ясаш учун жойлар қурилди. Сўнгра яна табиий газ ва сувдан шу қурилган уйлар турли мебеллар билан жиҳозланди. Яна бироз табиий газ ва сувдан ишга солиб, мебеллар устига ва ерга юмшоқ тўшаклар, гиламлар тўшалди. Уй ишлари билан аёлларни имкони борича камроқ банд қилиш мақсадида табиий газда ишлайдиган моторлар орқали электр қуввати ҳосил қилган ҳолда ҳар хил асбоб-ускуналар ясалди ва уйлар жиҳозланди.

Ҳозирги замондаги кийим-кечакларни синтетик толаларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Синтетик материаллар капрон, нейлон, лавсан, батлон ва бошқа қатор маҳсулотлар нефть ва газларни кимёвий ўзгартириш усули билан олинган нарсалардир. Синтетик толалардан қилинган материаллар фақат кийим-кечакларга ишлатилмай, ҳатто автомобиль, поезд, денгиз ва дарё кемаларида электроизолятор ва пардозловчи материал сифатида қўлланилмоқда. Синтетик материаллардан балиқчилар учун тўрлардан тортиб, ҳатто парашютлар ҳам ясаляпти.

1976 йилда Ғарбий Германиядаги «Энка Гланцштоф» фирмаси томонидан синовдан ўтказилган сунъий тола «аренка»нинг мустаҳкамлиги пўлатникидан 5 марта ортиқдир. 2000-йилга бориб бутун дунёда ишлатиладиган сунъий толанинг умумий миқдори ҳар йилига 40—45 миллион тоннани ташкил қилиши мўлжалланмоқда.

Нефть ва газдан юқорида кўрсатиб ўтилганлардан ташқари жуда кўп турли ювувчи маҳсулотлар: спиртли хлороформ, горбицидлар, портловчи моддалар, тиббиёт препаратлари, атир-упа саноати учун атирли моддалар, аммиак, сульфат кислотаси, мочевина, шунингдек бошқа жуда кўп маҳсулотлар олинади.

Ҳозирги кунда нефть кимёси саноати ва пластмассалар ишлаб чиқариш жараёнида ҳосил бўладиган жуда кўп чиқиндилар ерларга озуқа бўлиши кўзда тутилмоқда. Германия олимлари нефть ҳайдовчи заводлардан чиқинди бўлган битумли эритмаларни ерга қуйилса улар ўғит вазифасини ўташи мумкинлигини исботламоқдалар.

«Сейанс» журналининг (АҚШ) маълумотларига кўра ҳозирги кунда ер шарида 800 миллиондан ортиқ киши тўйиб овқат емайди. Бу сон тобора ўсиб бормоқда. Шу кунларда инсоният нон ва нон маҳсулотларига камомад сезади. Шу боисдан сунъий оқсил ишлаб чиқариш муаммоси инсоният олдида турган энг муҳим вазифалардан биридир. Бунинг истиқболли усули нефть маҳсулотларидан сунъий оқсил олишдир. Бу фикрни 1952 йилда немис олими Феликс Юст таклиф қилган эди. Ҳозирги кунда уни амалга ошириш учун турли мамлакат олимлари бош қотирмоқдалар.

Келтирилган далиллардан кўриниб турибдики, нефть ва газ маҳсулотларисиз ҳаётимизни мутлақо тасаввур қилиб бўлмайди. Улар бизнинг ички ва ташқи дунёмизга мустаҳкам ўрнашиб олган.

1950 йилда ер шаридаги мамлакатларда жами 250 миллион тонна нефть ва 206 миллиард кубометр газ олинган эди. Бу кўрсаткич 80-йилларга қадар ўсди ва нефть 3 миллиард тонна, газ эса 1,5 триллион кубометрдан ортиб кетди. Собиқ Иттифоқ ҳудудидаги мамлакатларда газ чиқариш узлуксиз ортиб бораётган бўлса ҳам, кейинги вақтларда нефть чиқариш сезиларли даражада камаймоқда.

Газнинг оила шароитида ишлатилишидан аҳолимиз катта қулайликларга эга бўлиш билан бирга анча моддий манфаатга ҳам эгадирлар. Шунинг учун ҳам ҳозирги кунда Президентимизнинг Фармони билан ўлкамизнинг энг чекка қишлоқлари ҳам жадаллик билан газлаштирилмоқда. Бу ишда барча қийинчиликларни енгишга ҳаракат қилинмоқда.

Ўлкамизнинг газ заҳиралари анчагина. Чиқарилаётган газ миқдори ўзимизга етгандан ташқари яна қўшни Тожикистон, Қозоғистон ва Қирғизистонга ҳам сотилмоқда. Нефть чиқариш ўз эҳтиёжларимизнинг тахминан бешдан бирини қоплай олади. Бу соҳанинг имкониятларини топиб, жадаллаштиришга ҳаракат қилиняпти. Шундай бўлган тақдирда ҳам биз ўз эҳтиёжимизнинг ярмисинигина қоплашимиз мумкин. У ҳам бўлса 2000-йилга бориб. Шу важдан ҳозир ва келажакда анчагина нефть ва нефть маҳсулотларини четдан харид қилишга мажбурмиз. Бу соҳанинг ривожланишида янгидан ташкил бўлган «Ўзбекнефтьгаз» корпорацияси жамоаси жонбозлик кўрсатмоқда.

Абдулла МАВЛОНОВ,
Тошкент Давлат техника университети нефть ва газ факультетининг доценти.

* *Наврўз нашидаси*

БАҲОРОЙ ТАШРИФИ

ҲАМЗА туманидаги Улуғбек номли 230-мактабда баҳор ва шодлик байрамига қизғин тайёргарлик кўрилди. Эрта тонгдан бошланган тантанага мактаб ўқувчилари ва ўқитувчилар жамоаси биргаликда ташриф буюрган меҳмонларни байрам дастурхонига таклиф қилдилар. Наврўз таомлари сумалак, ҳалим, кўк сомса ва ўқувчиларнинг ўзлари тайёрлаган пишириқлар тортилди. Даврага фасллар маликаси Баҳорой ташриф буюриб, янги йилда барчага соғлиқ-саломатлик, оилаларга қут-барака тилади.

Шундан кейин ўқувчилар томонидан концерт дастури бошланди. Баҳор, Наврўзни тараннум этувчи шеър, қўшиқлар янгради. Айниқса, 5-«б» синф қизларининг куйлаган қўшиқлари ва жозибали рақслари кўпчиликка манзур бўлди. Байрам тантаналари узоқ давом этди.

Нодира СОБИРОВА.

СУРАТДА: байрам кечасидан лавҳа.

Холмат Мирзакаримов сурати.

КИЧКИНТОЙЛАР БАЙРАМИ

ШАҲРИМИЗДАГИ 274-ўрта мактабда «Ассалом, Наврўз» ва «Алифбе» байрами ўтказилди.

Байрамда барча ўқувчилар фаол иштирок этдилар. Улар «Келин салом», «Алла» қўшиқларини ижро этиб, сумалак тайёрлашни намойиш этдилар. Ўқувчилар томонидан ижро этилган дилрабо қўшиқ, жозибали рақслар барчанинг дилини хушнуд этди.

Байрам сўнгида мактаб директори Неля Қодирқулова сўзга чиқиб, ташриф буюрган меҳмонлар, ота-оналар, ўқитувчилар ва ўқувчиларни Наврўз билан муборакбод этди.

Шаҳло ШОИСЛОМОВА.

ЧЕРЧИЛЛНИНГ УЗОҚ УМРИ

ОЛИМЛАРГА ҳозир бир муаммо кўндаланг бўлиб турибди: Черчилль қандай қилиб узоқ умр кўрган? Унинг генлари қанақа бўлган? У буюк Бош вазирни қайси дардлардан сақлаб қолган? Ўша генлар ҳозирги инсониятни дардлардан ҳимоя қила олармикан?

«Жаноб Уинстон Черчиллнинг организмида қандайдир бир мўъжиза бор, бу эса унинг 90 ёшга етишига ёрдам берган». — Бу олимларнинг хулосаси ҳозирча. Бундай дейишларига асос бор, албатта. Чунки Черчилль жаноблари яхшигина шаробхўрлик қилган, ақл бовар қилмайдиган даражада кўп сигара чеккан, доимо асабий ҳолатда (айниқса иккинчи жаҳон уруши даврида) юрган. Унинг бўйи паст бўлишига қарамай тош босадиган даражада семирганлигини айтиб ўтиш жоиз. Ҳатто муддатидан аввалроқ туғилган. Бу белгилар эса юрак касаллиги «ўйнаб-кулиб» ривожланиши учун етарли.

«Уинстон Черчилль жаноблари ҳатто нобоп ҳолатларда ҳам инсоннинг кексалик гаштини суришида барчага ўрнак бўлади, дейди машҳур инглиз дўхтури, юрак-томир генетикаси бўйича профессор Стив Хамринс. — Унинг узоқ умри олдимизга бир масалани кўндаланг қилиб қўяди: у тақдири илоҳий томонидан ҳимояловчи белгилар билан «қуроллантирилган» эмасмикин?»

Умринг узоқ бўлса ҳам, қисқа бўлса ҳам барибир текширишар экан-да. Икковининг саволи қурғур ҳам битта. Нима учун? Нега?

«ШИРИН ХОНИМ»

ҲАММАНИНГ лақаби бор бу дунёда: фалончи аравакаш, пистончи пистафуруш, писмадончи ямоқчи. Трансвааллик доривор гиёҳлар билан савдо қиладиган 52 ёшли Грейс Мхлаткани эса «ширин хоним» деб аташади. Бунга сабаб у кўпларни қанд касаллигидан халос қилганидир.

«Ушбу доринингн сирларини менга 20 йиллар аввал бутун Трансваал вилоятига машҳур туркана табиба онам қолдирган, — дейди Грейс, — лекин у ҳақда мен ўзим диабет билан оғригандагина эслаб қолдим. Рондфонтейн шаҳридаги дўхтурлар мени ўлдига чиқариб қўйишди. Тушимда онам менга шифобахш пўстлоқ, уруғ, япроқларни қанча миқдорда аралаштиришни айтиб берди. Унинг маслаҳатларига амал қилиб, мен «Коқа кола»га ўхшаш суюқлик тайёрладим. Икки ҳафта давомида ичувдим — қанд касаллигидан форуғ бўлдим».

Ушбу суюқликдан татиб кўрган дўхтурлар унда касалликка таъсир кўрсатувчи ҳеч қанақанги белгилар йўқлигини эътироф этишди. Лекин у барчани дарддан халос этяпти.

* *Хоҳ ишонинг, хоҳ...*

Бунинг асрий табобатимизда ҳам шундай бедаво дардларга даво топилса керак? Лекин ўзимиз бепарвомиз! Бўлмаса Ибн Синонинг китобини ҳар биримиз ўқиб, шифокор бўлиб кетармидик!

ЧАҚИМЧИГА... МУКОФОТ

ЧАҚИМЧИ дегани бутун ишини қилиб қўйиб, ўзи бир чеккада ўтираверадиган зотлиги ҳаммага маълум. Лекин чақимчи Мисрда ўйнаб-ўйнаб «ҳалол пул» топиши мумкин.

Қоҳира губернатори Умар Абул Ахар кўча қоидасини бузган шофёрларни аниқлаб, хабар етказганларга 200 миср франки миқдорида мукофот тўланажаги ҳақида буйруқ чиқарди. Ушбу маблағ кўпгина мисрликларнинг ойлик маошидан катта, шу сабаб у кутилган натижасини беради деб ҳисобламоқда губернатор.

Қоҳирага биринчи марта келган одамлар бу ерда машина ҳайдовчилар учун ҳеч қанақа қоида йўқлигини дарров аниқлаб олади. Йўл ҳаракатини тартибга солувчинииг кўз олдида маҳаллий шофёрлар шундай «каромат» кўрсатишадики, Европа мамлакатларида бундоқ «жасоратлари» учун ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум этилишлари турган гап. Машина рулидаги мисрликлар худди саҳродаги туя минган бадавийга ўхшайдилар. «Қатор», «ўтиш жойи» ва бошқа оддийгина қоидалар уларнинг етти ухлаб тушига ҳам кирмаган.

Мисрлик чақимчи — хабаркашларга жуда ҳам маза эканлигига энди ишонгандирсиз?

АКУЛАНИНГ КЎЗ ЁШЛАРИ

ЎН миллионлаб йиллар давомида яшаш учун табиатнинг минг бир синовида ғолиб чиқиб келаётган акулалар, чамаси, батамом қирилиб кетиши мумкин бўлиб қолди. Бу АҚШ савдо вазирлиги қошидаги океан ва атмосфера муаммолари Миллий бошқармаси мутахассисларининг фикридир. Акулабозлик шундай мисли кўрилмаган даражага етдики, акулаларнинг баъзи турлари яқин ўн йил ичида қирилиб кетади. Сабаби акуланинг гўшти таомга ишлатилади, жигаридан балиқ ёғи олинади, суякларидан елим тайёрланади.

Бошқарма ушбу қадимги балиқларни сақлаб қолиш федерал лойиҳалар ишлаб чиқмоқда. Унга кўра АҚШнинг Атлантика океани, Кариб денгизи, Мексика кўлтиғи бўйлаб 200 милга чўзиладиган қирғоғи бўйлаб ҳудуддаги иқтисодий зонада 39 турдаги акулани овлаш таъқиқланади, акула саноати учун йилига 3 минг тонна акула тутилади. Акула гўштини сотиш махсус рухсат орқали бўлади. Спортчи-балиқчилар учун ҳам чеклаш кўзда тутилган: улар кунига катта-кичиклигига қараб 3—5 акула тутишлари мумкин.

Ушбу қоида кучга кирди. Лекин акулаларнинг кўз ёшлари барибир тинмаяпти! Чунки қоидаги бўйсунмайдиганларни жиловлаш оғир муаммо эканлиги сир эмас.

Тоҳир МАҲКАМОВ.

* *Турфа олам*

УЙҚУ ВА ГИЁҲ

МАЪЛУМКИ, кўпгина кишилар уйқуси бузилишидан нолишади. Шу туфайли айримлар дори ичиб, ором олишга ҳаракат қиладилар. Бироқ у танага зарар етказишини кўпчилик билмайди. Шарқ табобатида қадимдан тинчлантирувчи ва оғриқ қолдирувчи омил сифатида қулмоқ (хмел) ўсимлигининг гули тавсия этилган. Унинг фойда беришини замонавий тиббиёт ҳам тасдиқлади. Бунинг учун қулмоқ ўсимлиги майдаланади, сўнгра икки ош қошиқда олиниб, чит матодан тикилган халтачага солинади-да, оғзи тикилади. Кейин у бир неча ой ёстиқ остида сақланиши лозим. Шунда уйқу равон ва тинч бўлади. Бу усулнинг таъсир этиш моҳияти ҳали аниқланмаган. Баъзи тахминларга кўра ўсимлик таркибидаги учувчан моддалар кўрпа атрофидаги ҳавони тўйинтириб, асабни тинчлантирар экан.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ,
доришунос.

* *Биласизми?*

Аёллар яратган ихтиролар

● XVII асрда техниканинг ривожланишида хотин-қиз ихтирочиларнинг ҳам катта улуши бўлган эди. Масалан, Буюк Британияда 1635 йилнинг 31 октябрида Сада Жеройн деган аёлга 87-сонли патент берилган. Бунга у ёғоч ғўласидан шляпа қутиси тайёрлашда керак бўладиган юпқа тахтачаларни арралаб берувчи машина яратгани учун сазовор бўлган эди.

● БРИТАНИЯНИНГ патент бюроси америкалик мустамлакачиларга берган дастлабки патент «Жўхори донини тозалаш ва қуритишда хотини Сибилла ўйлаб топган мослама» учун пенсильванилик Т. Мастерсга насиб қилган.

● 1809 ЙИЛИ Мэри Кай похол шляпага майин похол тайёрлагани учун патент олди.

● 1841 ЙИЛГА қадар АҚШда аёлларга 22 та патент берилганки, ошхона плитаси, жодига ўхшаш похол қирққич мослама ва корсет ихтироси ҳам шулар жумласидан. Икки йилдан кейин Нэнси Жонсон музқаймоқ тайёрлаш идиши учун патент олиб, ундан фойдаланиш ҳуқуқини 1500 долларга сотди.

● ОРАДАН яна икки йил ўтгач, Сара Матер «Лампали сув ости телескопи» учун патент олдики, унинг бу ихтироси катта кемаларнинг тагини уларни қуруқ докка олиб кирмай турибоқ, кўздан кечиришга имкон берди.

● МАРТА Костон эса уч хил рангдаги тунги йўл сигнализациясини яратиб, бу ихтироси учун Европадаги бешта мамлакатда патент олишга муваффақ бўлди. АҚШдаги фуқаролар уруши даврида ҳукумат шу патентдан фойдаланиш ҳуқуқини 20 минг доллар эвазига ундан сотиб олди.

Акбар АЛИЕВ.

* *Ҳукм ўқилди*

«МЕҲМОНДЎСТ» МЕЗБОН ПАНД ЕДИ

ТОШКЕНТ шаҳрида истиқомат қилувчи Т. нинг сўқир кўнгли хушҳаво кунларнинг бирида ичкилик ичишни истаб қолибди. Ҳайҳотдек хонада бир ўзи кайф-сафо қилса унчалар татимаслигини сезиб «шерик» топгани «Шимолий» темир йўл бекатига йўл олди. Қарангки, «Кўр кўрни қоронғида топади», деганларидек, олис Уралдан келган салкам ўттиз ёшли Светлана Осипчук исмли аёл ҳам «зерикиб» бошини қайси тешикка тиқишини билмай санқиб юрган экан. Т. нинг илмоқли гапларига суюна-суюна жавоб бера кетибди.

— Зерикиб юрганга ўхшайсиз-а?

— Қандайдир арзигулик таклифингиз борга ўхшайди, шундайми? — унинг кўзлари айёрларча кулди.

— Шунақа деса ҳам бўлади, хоним, истасалар иккимиз менинг уйимга бориб вақтимизни биргаликда ўта мазмунли ўтказишга ҳаракат қилган бўлардик.

— Хотинингизнинг менга қўшиб сизни ҳам кўчага ҳайдаб юборишидан қўрқмайсизми?

— Буёғидан хотиржам бўлаверинг, хоним, тўрт деворнинг орасида сизу мен, гулу булбул бўламиз, холос.

— Ундай бўлса, жоним билан.

Тасодифан танишиб қолган аёлини уйига олиб келган Т. кўп ичганидан кайфи ошиб, ўтирган ўрнида мудрай бошлади. Унинг пули борлигини билган Светлана шими киссасидаги 300 сўмни олиб жуфтакни ростламоқчи бўлиб турган бир пайтда Т. уйғониб қолиб «меҳмон»дан пулини ўзига қайтариб беришни талаб қилиб қолди. Муддаосига етолмаган аёл мезбоннинг айтганини қилди-ю, тўсатдан стол устидаги пичоқни олиб Т. нинг кўкрак ва орқа курагига зарб билан санчдида қочиб қолди. «Меҳмондўст» мезбоннинг ҳаётини эса ҳушёр, оқибатли қўшниларнинг ўз вақтида хабардор бўлиб ёрдам берганликлари учунгина сақлаб қолишга муваффақ бўлинди.

Собир Раҳимов туман Ички ишлар бўлими ходимлари томонидан ушланган жиноятчи Светлана Осипчук иши эса халқ ҳакамм Ҳамидулла Жалилов раҳбарлигидаги суд мажлисида кўриб чиқилди ва у тўрт йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Маҳкам ҲАКИМОВ.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТРАНСПОРТ ЭКСПЕДИЦИЯСИ

Сифатли автотранспорт хизматини кўрсатиш юзасидан аҳоли ва ташкилотлардан қуйидаги телефонлар орқали

ШОШИЛИНЧ БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

96-16-20, 96-19-32.

Юксак малакали ҳайдовчилар ва юк ташувчилар, шунингдек, турли хил юкларни ташишга ихтисослаштирилган автомобиллар Сизнинг ихтиёрингизда бўлади.

Хусусий ва давлат енгил ва юк автомобиллари ҳамда микроавтобусларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш ишларини бажарамиз.

Меҳнат ҳақи — нақд пул билан ёки нақд пулсиз ҳисоб-китоб йўли билан тўланади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Аэродром кўчаси, 5-уй.

ДИҚҚАТ!

ИССИҚЛИК ТАЪМИНОТИ БЎЙИЧА ЁЗГИ ИШ ТАРТИБИГА ЎТИШ БИЛАН БОҒЛИҚ ИШЛАР ОЛИБ БОРИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ҚУЙИДАГИ ИССИҚЛИК МАРКАЗЛАРИНИ ИССИҚ СУВ БЕРИШ ТЎХТАТИЛГАН ҲОЛДА ЎЧИРИБ ҚЎЙИШ РЕЖАЛАШТИРИЛМОҚДА:

1-иссиқлик маркази — 5 апрелдан 10 апрелгача — ТашГРЭС микрорайони, Яланғоч даҳаси, академик Ҳ. Абдуллаев шоҳкўчаси, Буюк ипак йўли (собиқ Луначарский) узун кўчаси, Новомосковская, Эргашев, Пушкин, Генерал Петров, Тошсельмаш, Доғистон, Володарский, Невский, ВЛКСМ 40 йиллиги кўчаларидан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан;

2-иссиқлик маркази — 3 майдан 8 майгача — Қорасув, Феруза, 2-Черданцев даҳаларидан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан;

3-иссиқлик маркази — 12 апрелдан 17 апрелгача — Ц-10, 11, 13, 14, 26, 27, 28, Б-1, Б-2, Б-3, Беруний, Ўзбекистон, Навоий, Абай, генерал Узоқов кўчалари, Олмазор даҳаси, Талабалар шаҳарчаси, Чорсу, 2/1 ва 2/2 Қорақамиш даҳаларидан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан;

4-иссиқлик маркази — 3 майдан 8 майгача Ц-5, 6, 18, Юнусобод, 1/1, 1/3, 1/4-Қорақамиш даҳалари, Амир Темур, Катта Олмазор кўчаларидан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан;

5-иссиқлик маркази — 5 апрелдан 10 апрелгача — Чилонзор даҳасининг 6, 8, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 20-мавзелардан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан;

6-иссиқлик маркази — 12 апрелдан 17 апрелгача — Қўйлиқ даҳаси, Огчопар, Гайдар, А. Фитрат кўчаларидан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан;

7-иссиқлик маркази — 26 апрелдан 1 майгача — Авиасозлар шаҳарчаси, Оҳангарон узун кўчасидан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан;

8-иссиқлик маркази — 26 апрелдан 1 майгача — Сирғали даҳасидаги иссиқлик таъминоти ҳудуди билан;

9-иссиқлик маркази — 19 апрелдан 24 апрелгача — Акмал Икромов райони, Чилонзор даҳасидаги 9, 13, 14, 15, 9«а», 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27-мавзелари, Ал Хоразмий, Дўмбробод даҳаларидан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан.

10-иссиқлик маркази — 19 апрелдан 24 апрелгача — ТошМИ турар-жой шаҳарчаси, Талабалар шаҳарчаси, Ибн Сино, 2/3; 2/, 2/5-Қорақамиш даҳаси, ТошМИ комплекси, Тансиқбоев даҳасидан иборат иссиқлик таъминоти ҳудуди билан.

МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 62-68-38, 62-65-55.

Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлигининг «Тошкент иссиқлик маркази» корхонаси.

Тошкент алоқа техникуми томонидан **Мовлуда Йўлдошевна БЎРОНОВА** номига берилган КТ-933046 рақамли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур районидаги 40-мактаб томонидан **Алиев Маликхон Муратходжаевич** номига берилган Б № 576286 рақамли йўқолган 8 йиллик маълумот тўғрисидаги

ШАҲОДАТНОМА
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

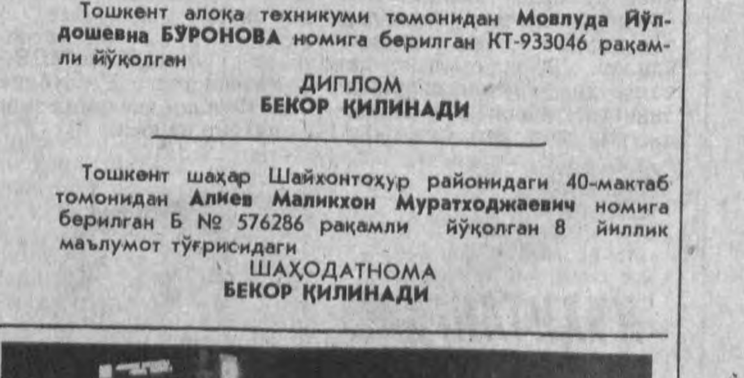

33-29-33 — Солиҳ ЁҚУБОВ, муҳаррир ўринбосари
33-57-02 — Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ, масъул котиб
32-55-21 — Марғуба АКРОМОВА, масъул котиб ўринбосари

БЎЛИМЛАР

⊙ Ижтимоий-сиёсий муаммолар
32-55-83 — Дилшод ИСРОИЛОВ, мудир
32-53-66 — Машкура МИРЗАМУҲАМЕДОВА, мухбир.
32-53-66 — Эркин ЭСИРГАДИЕВ, мухбир.

⊙ Иқтисодиёт ва ҳаёт
32-57-84 — Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ, мудир
32-54-34 — Гулзода МАМБЕТОВА, мухбир
32-54-34 — Ғулом ЮСУПОВ, мухбир

⊙ Фан, маданият ва ахлоқ
32-54-19 — Саъдулла ШОДИЕВ, мудир
32-55-52 — Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ, мухбир
32-55-52 — Назира СОДИҚОВА, мухбир

⊙ Адабиёт ва санъат
32-53-10 — Темур УБАЙДУЛЛАЕВ, мудир

⊙ Ахборот ва спорт
32-53-66 — Шуҳрат ЗОКИРОВ, мухбир.

⊙ Хатлар
33-29-70 — Зуҳра АЪЗАМХЎЖАЕВА, мудир
⊙ Эълонлар
33-81-42, 32-57-27

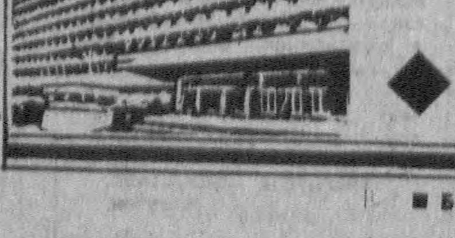

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй. Буюртма Г—173. 19899 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30

■ Босмага берилди 11.30. Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6